

90 let

KTL, industrija papirja in embalaže
Ljubljana, n.s.l.o.

št.97

Ljubljana, avgust-september 1987 8-9

Do 25. septembra moramo uskladiti samoupravne akte z družbenim dogovorom o delitvi dohodka

Referendum bo 16. septembra

IZ VSEBINE:

Stran

Poslovanje DO KTL v I. polletju 1987	2
Okrogla miza: O pobudi tozda TIKE za izstop iz DO KTL	3, 4
Nimamo organizirane razvojne službe	4
Morali smo ustaviti dobavo proizvodov iz Lepenke za tujega kupca	4, 5
O izgradnji nove tovarne potiskane embalaže in preselitev proizvodnje	5, 6
V juliju ponovna velika izguba v tozdu Kartonažna	6
Julij in avgust slabo	7
Razgovor z Danilom Benedikom — direktorjem tozda Lepenka	8, 11
Ob začetku postopka tozda TIKA za izločitev iz DO KTL	9, 10
Stafetni intervju z Jožetom Rojcem	12, 13
4. nadaljevanje kronike o Kartonažni tovarni	13
Iz dela naše zdravstvene ambulante	14
Mnenje dijakov ob delu med počitnicami	15
Naše nove počitniške pridobitve na Gorenjskem	16

Fotografije: Seme

1. julija je prenehal veljati Zakon o začasni prepovedi razpolaganja z delom družbenih sredstev za osebne dohodke in skupno porabo delavcev za leto 1987, bolj znan kot intervencijski zakon o osebnih dohodkih. Osebnih dohodkov od julija dalje, se že obračunavajo in izplačujejo v skladu z Zakonom o celotnem prihodku, Zakonom o sanaciji ter družbenim dogovorom o skupnih osnovah in merilih za samoupravno urejanje odnosov pri pridobivanju in delitvi dohodka. Zakon o celotnem prihodku pa zahteva, da se do 25. septembra določbe o razporejanju dohodka in čistega dohodka ter delitve sredstev za osebne dohodke in skupno porabo samoupravno uredijo v internih aktih delovne organizacije, temeljnih organizacij in delovne skupnosti. V nasprotnem primeru bomo že za mesec september smeli izplačevati osebne dohodke največ do 80% povprečnega

brutto osebnega dohodka na delavca za preteklo leto, povečanega za odstotek rasti povprečja življenjskih stroškov v SFRJ. To pa je seveda bistveno manj in neodvisno od rezultatov dela.

Uskladiti moramo samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za razporejanje dohodka, čistega dohodka in dela sredstev za osebne dohodke in skupno porabo ter odgovarjajoče pravilnike v tozdi in delovni skupnosti. Neuskladitev bi prizadela le tiste temeljne organizacije oziroma delovno skupnost, ki ne bi pravočasno (do 25. septembra) uskladile svojih aktov, pod pogojem da sporazum sprejme večina delavcev delovne organizacije.

S predlaganimi spremembami in dopolnitvami prehajamo na en skupni sporazum za razporejanje dohodka in čistega dohodka ter delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo.

Bistvene spremembe in dopolnitve so naslednje:

I. Skupne osnove in merila za razporejanje dohodka in čistega dohodka

Pri planiranju in razporejanju dohodka in čistega dohodka se kot družbeni kriterij primernosti razporejanja dohodka in čistega dohodka na sredstva za brutto osebne dohodke in akumulacijo uporablja enotna mera uspešnosti, upoštevaje izhodiščne vrednosti: brutto osebni dohodek na delavca v gospodarstvu, faktor odstopanja osebnih dohodkov od gospodarstva, sredstva skupne porabe v gospodarstvu in akumulacijske stopnje v dejavnosti. Z enotno mero uspešnosti se za vsako temeljno organizacijo ugotovi njena uspešnost v primerjavi s skupino dejavnosti, v katero je razvrščena po enotni klasifikaciji. Glede na dose-

Počitniška hišica tozda Valkarton v Podljubelju (preberite sestavek na 16. strani)

ženo mero uspešnosti se po vsakoletnih usmeritvah za uresničevanje določil družbenega dogovora ugotovi družbeno primeren obseg sredstev za osebne dohodke in skupno porabo.

II. Skupne osnove in merila za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke

1. Osebni dohodki se delijo:

- na podlagi živega dela
- ter na podlagi rezultatov upravljanja in gospodarjenja z družbenimi sredstvi kot minulim delom.

V mesecih med dvema obračunoma poslovanja ugotavljamo in delimo akontacije osebnih dohodkov iz živega dela. Osebni dohodki iz živega dela se delijo po osnovah in merilih:

- zahtevnosti del in nalog,
- delovne uspešnosti ter
- delovne dobe.

Dodatek za delovno dobo znaša od 0 do 20%, s tem da se za vsako leto upošteva 0,5%.

Po periodičnem obračunu oziroma zaključnem računu se glede na mero uspešnosti ugotovi delež sredstev iz naslova upravljanja in gospodarjenja z družbenimi sredstvi — minulega dela v razponu od 0 do 15%, ki se izplača po sprejetem sklepu o začasni oziroma dokončni razporeditvi dohodka. Deli se glede na delavčev prispevek k skupnim rezultatom, izražen v osebnem dohodku iz živega dela.

2. Osebni dohodki delavcev v predsanacijskem oziroma sanacijskem postopku

Temeljna organizacija oziroma delovna skupnost, ki posluje z nelikvidnostjo, z motnjami oziroma z izgubo, izplačuje osebne dohodke v skladu z Zakonom o sanaciji in prenehanju OZD.

Za člane organov upravljanja, delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi ter druge delavce, za katere se ugotovi, da so namenoma ali zaradi hude malomarnosti

ti odgovorni za nastalo nelikvidnost, motnje ali izgubo, je predvideno zmanjšanje osebnega dohodka.

3. Dodatki za posebne pogoje dela, ki izhajajo iz razporeditve delovnega časa, ki se občasno pojavljajo in niso upoštevani v zahtevnosti del in nalog

Za delo v popoldanski in nočni izmeni je podružbenem dogovoru možni dodatek največ 10%. Za nočno delo znaša dodatek najmanj 30%, za delo v nedeljo najmanj 50%.

4. Nadomestilo osebnega dohodka začas odsotnosti zaradi bolezni ali poškodbe, porodniškega dopusta se izplačuje skladno s samoupravnim sporazumom ustrezne samoupravne interesne skupnosti.

III. Skupne osnove in merila za oblikovanje in delitev sredstev skupne porabe

Višina sredstev skupne porabe je odvisna od uspešnosti poslovanja ter letnih družbenih usmeritev. Za regres za letni oddih znaša celotni znesek na delavca največ 60% izplačanega povprečnega mesečnega čistega osebnega dohodka na delavca v gospodarstvu SRS preteklega leta. Osnova za izplačilo jubilejnih priznanj ter nagrad ob upokojitvi je povprečni čisti osebni dohodek na delavca v gospodarstvu SRS, izplačan v preteklem periodičnem obračunu oziroma zaključnem računu, kar pomeni, da se usklajuje z rastjo osebnih dohodkov, medtem, ko je bila doslej enaka za celo leto, ne glede na to, v katerem delu leta se je posamezen znesek izplačal.

M. D.

V tozdih in DSSS, ki do 25. septembra ne bodo uskladili samoupravnih aktov z družbenim dogovorom o delitvi, bodo prejeli 80% OD.

Kako smo v DO KTL poslovali v I. polletju 1987

Nujno moramo storiti določene ukrepe za izboljšanje poslovanja

Živimo in delamo v času, ko so družbeno ekonomski pogoji gospodarjenja vedno težji. Normalno poslovanje otežujejo tudi stalne zakonske spremembe in predpisi, ki nastalo situacijo nemalokrat še poslabšajo oziroma sploh ne dosežejo željenih učinkov. Gospodarska kriza se pogloblja, ponudba je večja od povpraševanja, zato se tudi povpraševanje po naših izdelkih zmanjšuje. Istočasno se soočamo z vedno močnejšo konkurenco na domačem in tujem trgu. Ker vsaka delovna organizacija želi čimbolje gospodariti in čimhitreje obračati svoj kapital, je nujno, da so se naročila pričela drobiti, skrajšali so se roki na minimum. Na osnovi širše analize lahko povzamemo nekaj pomembnejših ugotovitev o gospodarjenju naše delovne organizacije v prvem polletju 1987 in sicer:

Ob polletju prekoračujemo dinamični plan fizičnega obsega tržne proizvodnje za 2%, vendar nas to ne sme zavesti, kajti omenjeni preseg je samo rezultat vpliva povečanja proizvodnje v mesecu marcu v tozdu Valkarton, medtem, ko nekatere temeljne organizacije več ali manj zaostajajo za dinamičnim planom.

Produktivnost se je v DO glede na isto obdobje preteklega leta povečala v povprečju za 6%. Navzgor največ odstopata Valkarton s 13% in Sigma s 15%, so pa tudi tozdi, ki so v produktivnosti nazadovale: Kartonažna — 9%, Papirna konfekcija — 15% in Kuverta — 20%.

Zaskrbljujoč je podatek, da nam je ekonomičnost (celotni prihodek v primerjavi s porabljenimi

sredstvi) v DO padla in sicer za 3% kar pomeni, da s prodajnimi cenami ne sledimo inflaciji oziroma vsem podražitvam repromateriala. Ekonomičnost je padla v Kartonažni in Embalažnem servisu za 2%, v Valkartonu za 3%, v Tiki za 4% ter v Papirni konfekciji in Kartonaži Rakek za 11%. Vse preostale temeljne organizacije izkazujejo porast ekonomičnosti.

Razdelitev dohodka po posameznih temeljnih organizacijah za prvo polletje letošnjega leta je razviden iz naslednje tabele:

TABELA

Pri razdelitvi dohodka na nivoju delovne organizacije moramo reči, da željeni cilji niso bili doseženi in sicer: celotni prihodek 95%, dohodek 92%, čisti dohodek 90% in ostanek čistega dohodka za sklade 94% v primerjavi s postavljenim planom. Od tozdi so le tri dosegle oziroma presegle postavljeni plan delitve dohodka in sicer: Lepenka, Kuverta in Tika, ostale tozdi pa za načrtom več ali manj zaostajajo. Kljub temu, da poslujemo v izredno težkih gospodarskih pogojih z doseženimi rezultati nikakor ne moremo biti zadovoljni. Vse pre-

več imamo opraviti z nami samimi namesto, da bi usmerili vse sile na reševanje problemov, ki izhajajo iz proizvodnje in trga. V kolikor hočemo rezultate v bodoče izboljšati moramo nujno storiti sledeče:

— še nadalje zmanjševati zaloge repromateriala in gotovih izdelkov in s tem omogočati sprostitve potrebnih obratnih sredstev,

— povečevati fizični obseg proizvodnje in s tem optimalneje zapolniti instalirane kapacitete, kar bi vplivalo na zmanjševanje fiksnih stroškov na enoto proizvoda,

— nujno izenačiti nabavne in prodajne pogoje,

— nadaljevati s tendenco izboljšanja izkoristka repromateriala (vsak % izboljšanja izkoristka pomeni cca 400 mio din prihranka na leto po sedanjih cenah materiala).

Premislite in ukrepajte!

F. Mlinar

Iz proizvodnega procesa v tozdu Valkarton

TOZD	Celotni prihodek	dohodek	čisti dohodek	ostanek čistega dohodka	čisti OD na delavca
KARTONAZA	3.229.685.277	538.407.739	371.532.343	3.960.717	184.754
LEPENKA	1.520.602.261	581.334.157	366.126.959	126.842.532	199.982
VALKARTON	11.208.077.093	1.887.777.958	1.249.312.887	406.998.325	239.258
KARTONAŽNA	7.476.403.438	1.764.673.090	1.146.301.110	17.506.442	182.819
PAKO	1.494.817.123	553.493.384	332.735.284	61.073.523	199.954
JELPLAST	241.194.801	76.979.745	54.244.166	1.658.306	168.225
KUVERTA	1.834.883.242	792.475.334	620.137.142	344.186.139	369.693
EMB. SERVIS	396.883.426	115.443.313	81.199.615	27.937.152	163.329
TIKA	2.036.437.808	656.220.155	488.577.494	174.470.240	209.758
SIGMA	708.321.971	103.446.311	70.200.997	9.426.699	128.653
DSSS	616.042.128	495.208.920	389.216.499	51.526	262.951
DO KTL	31.763.384.568	7.592.214.628	5.169.584.496	1.174.111.601	208.706

Okrogla miza – poslovodni odbor DO KTL informira in pojasnjuje

Miroslav Samardžija, novi predsednik poslovodnega odbora DO KTL bo nastopil delo 1. oktobra

Več kot leto dni je minilo, kar smo vam v Glasilu KTL posredovali odgovore z naše več let uveljavljene okrogle mize. Ni nam potrebno mnogo opisovati razlogov za tako stanje, kajti dovolj je, če samo navedemo, da v tem času v delovni organizaciji KTL nimamo več zaposlenega nobenega prejšnjega člana poslovodnega odbora. Na dano iniciativo, smo se na uredniškem odboru Glasila kljub takemu stanju dogovorili, da poprosimo v.d. predsednika poslovodnega odbora Vinka Haložana, za njegov pristanek k sklicu tega sestanka, na kar je brez zadržkov pristal. Tako smo se 24. avgusta zbrali v Ljubljani na okrogli mizi – kot običajno – mnogi predstavniki vseh družbenopolitičnih organizacij iz temeljnih organizacij in delovne skupnosti, člani uredniškega odbora in odbora za obveščanje, pripravljeni za postavljanje vprašanj – za odgovore pa: Vinko Haložan, Marjan Caf za vodstvo marketinga, Lado Bačnik za vodstvo združenih raziskav razvoja, Slavka Brank za vodstvo financ in tekočega gospodarjenja, Tatjana Čerin za vodstvo kadrovske-spološnih zadev s tem, da vsi preje imenovani le začasno opravljajo to vodstveno funkcijo v poslovodnem odboru. Na okrogli mizi sta sodelovala tudi vabljeni: direktor nove tovarne

potiskane embalaže v izgradnji Jože Štucin in Milan Kavkler, v.d. direktorja tozda Kartonažna Ljubljana z namenom, da po potrebi odgovorita tudi na morebitna vprašanja, ki bi se nanašala na samo izgradnjo nove tovarne oziroma na predvideni pričetek proizvodnje v njej.

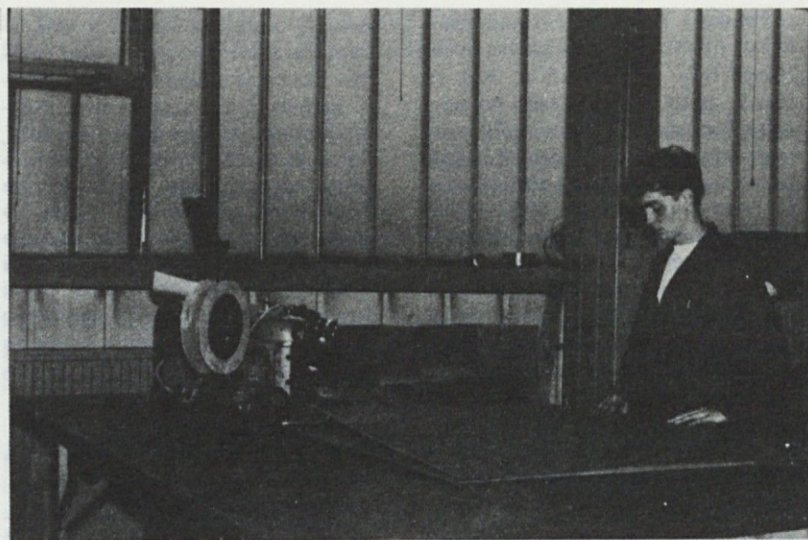
Po pozdravu vseh prisotnih sem kot sklicatelj okrogle mize ter glavni in odgovorni urednik Glasila poudaril že uvodoma naveden namen sklica te okrogle mize in sicer, naj nas le-ta informira o vseh tistih problemih v delovni organizaciji KTL, s katerih rešitvijo, se naj izboljša sedanje težavno stanje ter mobilizira delavce, da s povečanimi naporami konsolidiramo to stanje.

Moje uvodno vprašanje Vinku Haložanu je bilo:

V svojem prispevku o pojasnilu delavskega sveta tozda TIKa glede vzrokov začetka postopka za njeno izločitev iz delovne organizacije KTL le-ta navaja, "da v KTL v vseh desetih letih skupnega dela ni bilo izdelanih nobenih razvojnih načrtov in ne programov novih izdelkov."

Kako ocenjujete to utemeljitev in zakaj iz tozda TIKa ni prišla v zvezi z izpolnjevanjem te naloge že prej negativna ocena?

ne more nasloviti na nikogar izmed nas, ki smo šele sedaj začasno zadolženi za vodenje v poslovodnem odboru, temveč mislim predvsem na predstavnike iz same TIKa. Glede samega razvojnega de-

Hilda Košič pri delu na stoječem spenjalnem stroju v tozdu TIKa

la, pa le prosim tovariša Bačnika ali koga drugega, če me lahko dopolni ali karkoli drugega pove v zvezi s tem."

L. Bačnik: "Vprašanje je zelo kompletno in ne vem, kje je bilo oblikovano? V tem tekstu gre namreč za dva popolnoma različna vprašanja.

V prvem delu, ki je vezan na trditve, da ni bilo razvojnih programov in za kar bi se eventualno lah-

ko tudi smatralo, da je resnično, ter na drugi del, ki se nanaša na podvprašanje: Zakaj TIKa tega do sedaj nikdar ni izpostavila? Na to drugo, naj poudarim, da še celo v obdobju razčiščevanja situacije z bivšim vodstvom te delovne organizacije, je bila TIKa ena tistih, ki je relativno in ne samo načelno ali drugače dajala prav vso podporo temu vodstvu, ter je bila proti sprejemu kakršnihkoli ukrepov!"

TUDI NEKATERI DRUGI TOZDI NE NE SAMO TIKa SO IMELI IZREDNE TEŽAVE PRI NAKUPU NOVE OPREME

L. Bačnik: "Glede na prvi del vprašanja pa naj navedem in prepričan sem, da je bilo to tudi objavljeno v Glasilu – saj ni tako daleč nazaj –, ko smo se pod prejšnjim vodstvom, na čelu s tovarišem Florjančičem, na dvodnevem intenzivnem strokovnem posvetu v Kranjski gori, vsi poslovodni in odgovorni delavci v KTL dogovorili, o oblikovanju "dolgoročne strategije razvoja delovne organizacije KTL". Tam smo razpravljali o posameznih programih in o tem, kako naj bi se posamezni tozdi dolgoročno razvijal to je, na katerih osnovah in tehnologijah – pa izgleda, da so v nekaterih okoljih po odhodu tovariša Florjančiča in prihodu Rižnerja in njegovih sodelavcev na te zadeve enostavno pozabili. Specializacija programov, dogovorjena v Kranjski gori, se v nekaterih sredinah dejansko izvaja. Tu imam predvsem v mislih na rekonstrukcijo oziroma posodobitev proizvodnje v tozdu Lepenka Tržič, ko smo se tedaj namreč opredeljevali ali gremo v proizvodnjo lepenke na kartonskem avtomatu oziroma v kaj drugega. Izvajala se je tudi v tozdu Papirna konfekcija, kjer smo imeli del programov, za katere se je smatralo, da iz ekonomskih, tehnoloških ali kakih drugih vzrokov v njo ne sodijo ter, da jim je mesto v drugih sredinah. Tako se je konfekcija higienskega papirja v celoti prenesla v Lepenka, ker se je namreč smatralo, da ne bi prevažali papirja po slovenskih cestah in še prihranilo se je pri tem precejšnje stroške. Tedaj tozda PA-KO temu prenosu kompletne toaletne linije ni nas-

protoval. Tudi v nekaterih drugih sredinah je bilo izvajano tisto, kar je bilo dogovorjeno na tem posvetu. Res pa je, da je stalno ostajala sporna TIKa skozi njihovo željo, da se razvijajo tako na področju predelave valovitega kartona in na področju tiska. TIKa ima dejansko obe dejavnosti s tem, da je bilo tedaj dogovorjeno, da tisk z vso svojo specifikostjo ostaja kot domena delovne enote 10 tozda Kartonažna. Takrat se namreč ni govorilo samo o potiskani embalaži, ampak tudi o raznih drugih oblikah potiskanja proizvodov kot npr. fleksotiska, kar naj bi ostajalo kot njena programska usmeritev. Sedanje sklicevanje TIKE, da ni bilo programov, je morda le prehuda trditev, kajti TIKa je ostajala samo na enem programu in to je na izdelavi "vreč", ki ga je hotela dobiti in se pa pri tem dejansko sklicevala na program "vrečk". Tu, pa predvsem poudarjam razliko v teh dveh besedah in sicer tisto drugo, ki obstaja kot ostanek proizvodnje prenešene iz tozda Kuverta na začasno lokacijo v PA-KO in tisto prvo o izdelavi vreč v TIKi. Dobro se namreč spominjam, da je bilo v začetku vedno govora glede povezave TIKE s Cementarno v Trbovljah, o proizvodnji vreč za cement. Vendar je bila tokrat realizacija tega vprašljiva in sicer zaradi ustrezne oskrbe tega programa z naravnim papirjem. Sedaj pa se je cela zadeva kulminirala v nezadovoljstvu TIKE, glede njenega usposabljanja proizvodnega programa za predelavo valovitega kartona in sicer skozi ves čas nerešen problem nabave tistega "nesrečnega" slot-

TIKA JE DAJALA PRAV VSO PODPORO BIVŠEMU VODSTVU DO KTL

V. Haložan: "Na to vprašanje bi sam težko odgovarjal, saj sem v vseh letih, kar je TIKa pri nas, opravljal drugo delo, ki s temi problemi TIKE ni bilo vezano. Predvsem zadnji del tega vprašanja, se

Matjaž Detela iz tozda Kartonažna pri tiskanju z zlatotiskom

ra, ki ga je TIKa ves čas načrtovala kot investicijo, toda ga vsa dosejanja leta ni uresničila. Kje so vzroki za to nepravočasno posodabljanje obstoječe tehnologije je seveda zopet drugo vprašanje, ki ima delno lahko odgovor tudi v tem, da smo ravno v letih 1982–1983 padli v relativno ostro tehnološko krizo, ki se je zelo odražala tudi v KTL. V širši družbeni skupnosti je prišlo do zastoja pri uvozu skoraj vse tehnološke opreme. Posamezni sklopi tehnološke opreme ali tehnologija, so se lahko uvozili le z

nekimi osebnimi napori in naj rečem kar tudi s poznanstvi in vezami. To pa je seveda bil tudi sporni kamen. Naj pa pri tem za ilustracijo tega kar govorim navedem, da se je tozda PA-KO za posodabljanje proizvodnje registratorjev odločil že v letu 1977, toda to svojo željo dejansko realiziral šele v letu 1986–1987. Skratka, tudi nekateri drugi tozdi smo imeli izredne težave pri nakupu nove opreme. Ali je to morda vzrok za nejevoljo delavcev v TIKI?"

V ZADNJIH LETIH V KTL NIMAMO ZADOSTI DOBRO ORGANIZIRANE RAZVOJNE SLUŽBE

V. Haložan: "Naj dopolnim tovariša Bačnika v toliko, da se v celoti strinjam ter, da je točno, kar je posebej poudaril — dejansko KTL ni napravila nobenih razvojnih programov za TIKO. Toda pri tem pa moram posebej poudariti tudi njegovo drugo trditev, da tudi druge temeljne organizacije niso imele iz tega naslova neke prednosti oziroma nekih posebnih bonitet! V teh zadnjih letih namreč v KTL nimamo zadosti dobro organizirane take službe, ki bi vsakega tozdu naredila na področju razvoja še več, kot bi sam rad. Zato menim, da si moramo "pošteno

povedati v oči" zakaj pravzaprav pri izstopu resnično gre, kajti nikakor ne verjamem, da je lahko le njihova navedba, dejanski vzrok za tako odločitev. Kar je TIKa hotela na področju razvoja predelave valovite lepenke urediti, je to tudi dobila. V tiskarni pa se mogoče resnično ni zgodilo vse v sorazmerju s tem, kar se je načrtovalo in kar je vodstvo tozda hotelo takoj realizirati. Morda se je to izvršilo nekoliko pozneje, vendar pa se je realiziralo. Toda tudi drugod se ni moglo naenkrat vse urediti, ker to enostavno ni bilo mogoče!"

KDO JE KRIV ZA STANJE, DA IMAMO VELIKO ZALOGO LEPENKE IN DA SE JE NJENA PROIZVODNJA ZAČASNO CELO USTAVILA?

Miro Lapajne — Lepenka: Že nekaj časa ostaja v našem tozdu proizvedena lepenka, ki se kopiči na zalogo. Zalag je toliko, da jo moramo skladiščiti tudi v tozdu Kartonaža Rakek. Nazadnje smo morali njeno proizvodnjo celo za 20 dni ustaviti. Prosim za odgovor,

zakaj je tako in kdo je kriv za tako stanje? Pravilno je, da govorimo o nekih razvojnih načrtih celo v superlativih, na drugi strani pa vidimo, da ti razvojni načrti, ki so že bili realizirani, ne potekajo po načrtih, kot so bili predvideni."

USTAVITEV DOBAVE TUJEMU KUPCU ZARADI NEPLAČILA RAČUNA, JE GLAVNI VZROK ZA ZALOGE LEPENKE

M. Caf: "Situacija okrog stanja pri proizvodnji in prodaji sive lepenke je skoraj izključno posledica našega sodelovanja s firmo BLENK. Situacija glede plačil računov je že več kot leto nazaj v nevzdržnem stanju. Ko sem pred mesecem dni prevzel koordiniranje vodenja marketinga, sem zatekel stanje dolga te firme za skoraj milijon

D mark. Ker je to samo majhna družinska firma, ki zaposluje le par delavcev, je bilo nedopustno in preveč rizično, da bi še naprej tako sodelovali, zaradi česar smo morali ustaviti izdelavo embalaže za BLENK. Takoj smo pristopili k urejanju te problematike in dosegli, da se je dolg že zmanjšal na 450 tisoč mark. Vendar pa na-

Zaključna dela delavcev Slikopleskarska pri polaganju "epoksi" tlaka v proizvodnih prostorih

daljevali s proizvodnjo izdelkov iz sive lepenke za BLENK ne bomo toliko časa, da dolg ne spravimo na neko razumno mejo. Zaradi našega slabega obvladovanja tega posla, je prišlo tudi pri tej firmi do velikih zalog, ki so po njihovih dokazovanjih še vedno večje, kot pa so naše terjatve do te firme. Tudi v KTL smo še imeli na zalogi gotove izdelke, ki smo ih sicer že dostavili naročniku, toda še vedno imamo v tozdu Kartonaža cca

150 ton lepenke na zalogi. Poleg tega glavnega pa je tu še vzporedni vzrok in sicer, da je bil tozda PA-KO prisiljen preiti na drugačen način poslovanja. Preje so se vedno pripravile velike zaloge registratorjev za prodajo v času sezone. Nova zakonodaja tega, zaradi stroškov, ki s tem nastajajo in bremenijo tozda ne dopušča in sicer predvsem pri zalogah gotovih izdelkov, zato je pač bolje, da skladiščimo samo sivo lepenko."

USPETI S PRODAJO LEPENKE PRI DOMAČEM KUPCU, KI SMO GA PRED KRATKIM ODKLONILI, JE ZELO TEŽKO

M. Lapajna: Kaj pa prodaja drugim kupcem?

M. Caf: Prodaja drugim kupcem se ravno zaradi te nastale situacije v tem času intenzivno obdeluje, toda nam pri tem situacija na domačem trgu ravno ne gre na roko. Nekoliko se je ta le povečala, toda kaj, ko smo komaj samo pred par meseci še odklanjali številne kupce, ker smo pač dajali prednost začrtanemu programu povečanega izvoza. Uspehi sedaj s ponudbo pri takih kupcih pa je resnično težko, čeprav smo z njimi v čestih stikih in jih tudi osebno obiskujemo. Smo pa pri tem prisiljeni jim celo nuditi posebne pogoje prodaje, samo, da so se pripravljene pogovarjati z nami o nakupu lepenke. V pojasnilo naj navedem, da je vaša zaloga lepenke identična s tisto, ki je bila mesečno porabljena za proizvodnjo BLENK in sicer cca 200 ton. Prepričan sem, da se bo situacija bistveno izboljšala že takoj, ko bomo kmalu pričeli s proizvodnjo registratorjev. Seveda pa bomo še nadalje intenzivno delali na domači

prodaji zalog lepenke in v pričakovanju, da se morda že koncem meseca septembra ponovno uredi možnost prodaje za tujino."

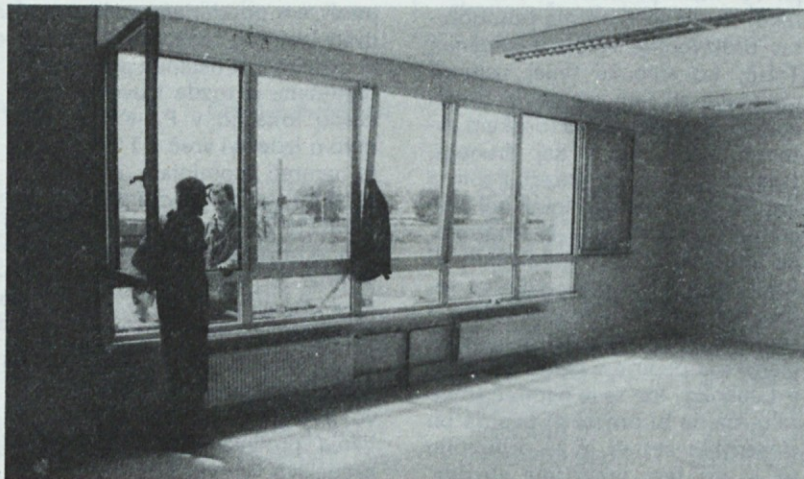
M. Lapajna: Tudi s tem odgovorom nisem optimist in smatram, da bi se le morali pogovoriti o tem, kdo je za to odgovoren ter da le-ti pridejo pred naš delavski svet in to stanje zagovarjajo.

V odgovoru mu je Marjan Caf navedel, da je glavni vzrok za to stanje prisiljena ustavitev prodaje tujemu kupcu, toda da pa je do tega prišlo tudi zaradi slabe koordinacije pri tem poslu, ker bi se morale, zaradi neplačevanja računov, že prej omeniti izvozne dobave in iste postopoma plasirati na domači trg, ko je bilo na njem povpraševanje po lepenki še večje. Strinjal se je, da pride na njihov delavski svet tozda Anton Zemljčič, ki je kot delavec s posebnimi pooblastili in odgovornostmi zadolžen za vodenje izvozne dejavnosti v KTL ter vsem pojasni situacijo glede tega.

VEDNO NAJ DELAVCI TOZDOV NA SVOJIH ORGANIH UPRAVLJANJA SPROŽIJO PROBLEM, NA KATEREGA SI ŽELIJO ODGOVOR ALI RAZPRAVO Z VODSTVOM DO KTL

L. Bačnik: Ob poslušani obravnavi v zvezi z zastojem pri prodaji lepenke sem mnenja, da je ta okrogla miza namenjena bolj informiranju delavcev celotnega kolektiva KTL, ki šteje preko 2.000 delavcev in ne samo enega tozda. Zato bi predlagal, tako Mirotu Lapajna, kakor vsem drugim v tozdi, da kadar imajo kakršne koli zadeve,

ki bi jih bilo potrebno obravnavati le-te sprožijo skozi normalni samoupravni postopek na organih upravljanja s tem, da lahko od vodstva DO KTL zahtevajo, da se jim poda ustrezne odgovore oziroma, da pridejo k njim pristojni pooblaščenim delavci, ki jim bodo pomagali reševati nastale probleme.

Iz sejne sobe v novi tovarni je lep razgled

Razprava v zvezi s problemom v Lepenki je v objavi nekoliko skrajšana in sicer delno tudi zaradi tega, ker v tej številki Glasila objavljamo o tej problematiki še razgovor z direktorjem tozda Danilom Benedikom.

Za zaključek, v zvezi z obravnavo po tem vprašanju, naj navedem mnenje v.d. predsednika PO Vinka Haložana, ki je smatral, da je bila odločitev začasnega vodje marketinga Marjana Cafa pred mesecem dni, s katero je ustavil dobavo in s tem tudi proizvodnjo izdelkov iz lepenke za tujega insolventnega kupca, edino pravilna in polno utemeljena, ter da se mu daje celo priznanje za njegovo uspešno zmanjšanje tega visokega dolga. Sigurno pa čez noč tudi ni mogoča prodaja viška nekega izdelka. Vsekakor pa pri tem tudi ne smemo pozabiti, da je še pred kratkim izredno uspešno potekala ne samo proizvodnja lepenke, temveč tudi njena predelava, kar v naših treh temeljnih organizacijah Kartonaži, TIKI in Kartonažni in le-ta nato v celoti plasirana na zu-

nanji trg, kar je bilo sigurno tudi uspešno.

Na zadnji koordinaciji z vodstvi tozdov je bilo ob obravnavi te problematike zavzeto stališče, da zadeva sigurno ne bo tako kritična, ter da je zato neutemeljeno kakršnokoli navajanje o možni prekinitvi dela v tem tozdu, razen tega, da se seveda vaša zahteva po ugotavljanju odgovornosti za takšno stanje do delavcev, ki so na kakršenkoli način doprinesli k temu, v celoti upošteva, pri čemer pa sigurno v tej zadevi ne more pasti krivda na katerega koli začasnega člana poslovnega odbora.

Del obravnave v zvezi s problematiko prodaje lepenke firmi Blenk in drugim kupcem na domačem tržišču ter v zvezi s predelavo lepenke na novem izsekovalnem avtomatu, ki se že nahaja — sicer šele v zabojih — v tozdu Lepenka Tržič, bo objavljena v nekoliko skrajšani obliki zaradi upoštevanja potrebne aktualnosti pri objavi prispevka v prihodnji številki Glasila.

VODSTVO DO KTL NAJ BI VSAJ ENKRAT DVOMESEČNO PRIŠLO V POSAMEZNO TEMELJNO ORGANIZACIJO

V nadaljevanju obravnave je Lado Bačnik podal predlog, ki vsekakor zasluži pozorno obravnavo.

L. Bačnik: V zvezi s to obravnavo sedaj ugotavljam, ko se pojavljam v neki popolnoma drugi funkciji, da večina vas ni obveščena o določeni problematiki ter da se med

seboj ne spoznavamo in ne informiramo. Zato smatram, da je taka obravnavna na okrogli mizi veliko premalo za dobro informiranje, zaradi česar bi bilo potrebno sprejeti pobudo, da se poslovodni odbor DO KTL oziroma vodstvo DO, kakršnokoli že bo, vsaj enkrat dvomesečno oglasi v vsakem tozdu, ter si vzame čaj za nekaj ur razgovora. Tega dosedaj nismo imeli, pa čeprav je ta iniciativa bila dana že vsem dosedanjim garnituram vodstva, zato je mogoče smiselno, da vsaj sedaj to spremenimo.

NOVI PREDSEDNIK POSLOVODNEGA ODBORA DO KTL MIROSLAV SAMARDŽIJA PRIDE 1. OKTOBRA

V celoti sem podprl pobudo dano s strani tovariša Bačnika z željo, da bi novo stalno vodstvo DO KTL to upoštevalo. Zato sem vprašal tovariša Haložana, naj delavce seznani, kdaj namerava

nastopiti svoj mandat Miroslav Samardžija, novi predsednik poslovnega odbora DO KTL?

V. Haložan: Po dogovoru bo nastopil delo 1. oktobra.

PRESELITEV STROJEV V NOVO TOVARNO POTISKANE EMBALAŽE BO IZKLJUČNO POTEKALA V DOGOVORU S KOMERCIALO

B. Škoda: Vprašala bi tovariša Štucina, kakšno je stanje v zvezi s preselitvijo obratovanja DE-10 v novo tovarno in kako je urejeno v zvezi z izobraževanjem potrebnih kadrov za potrebe proizvodnje potiskane embalaže na novi lokaciji?

J. Štucin: Tovarna se pospešeno gradi že v zaključni fazi tako, da bomo lahko že okrog 15. septembra razpisali tehnični pregled. To pa pomeni, da v kolikor bi to bilo urejeno že v prvi fazi, bo takrat prevzet tovarniški objekt in vse ostalo. Glede montaže strojev kot nadaljnje faze dela, pa se sedaj najprej že dogovarjamo z izvedbo montaže novega šestbarvnega tiskarskega stroja "Roland", ki je že tu in sicer en del v Javnih skladiščih in drugi na lokaciji nove tovarne. Sama montaža tega stroja — v kolikor nam bo uspelo urediti vse potrebno okrog deviznega plačila stroška za montažo — bi se pričela 31. avgusta. Glede splošne selitve pa se bomo na današnjem sestanku dogovorili, katere stroje bomo najprej preselili. Seveda bo potrebno, glede na situacijo v samem tozdu, spremeniti prvotni potek planiranih selitev — predviden sicer že za mesec julij — avgust, toda prestavljen, zaradi hude

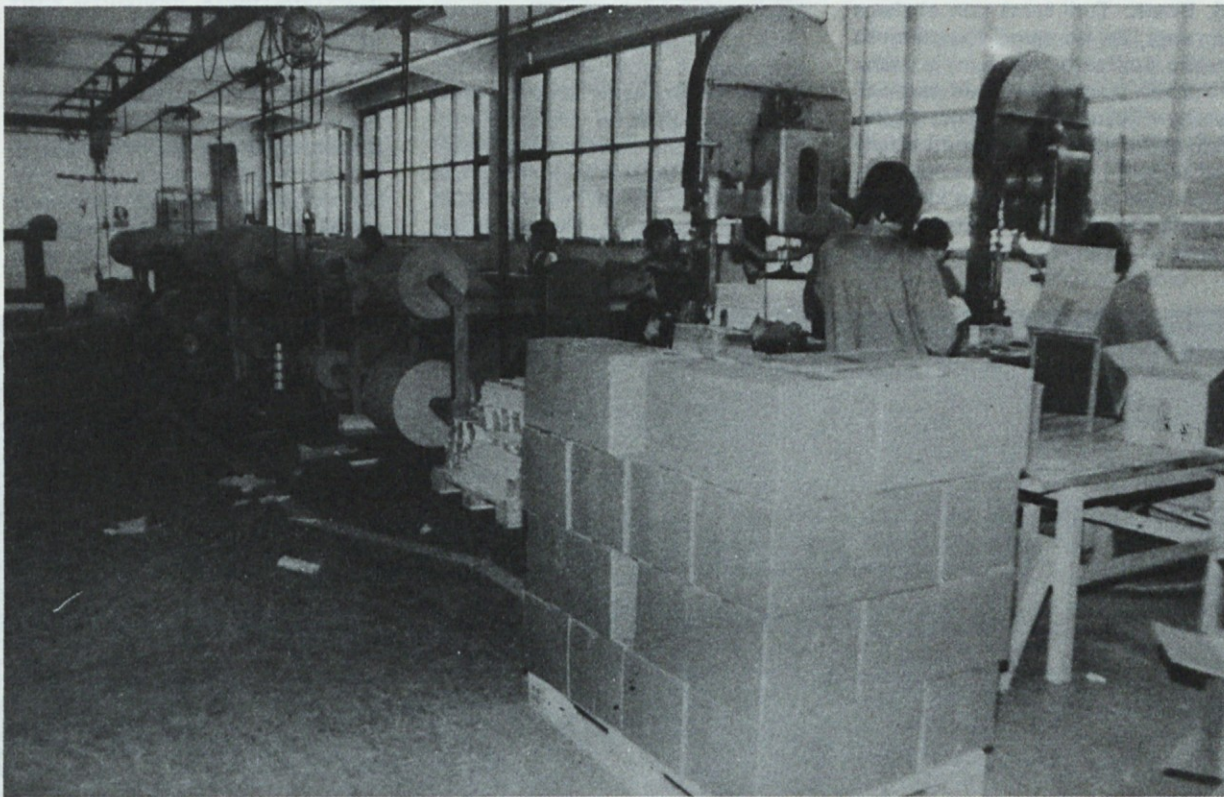
zime, za dva meseca. Pri tem pa ne bomo izvedli enkratne selitve kot je bila prvotno predvidena, ker bo potrebno selitev prilagoditi tudi tekočemu poslovanju. Tako bodo vsi dogovori o preselitvi potekali izključno v tesnem sodelovanju s komercialo. Nikakor namreč ne bomo selili stroja, ki je na tej lokaciji zapolnjen z nujnimi naročili, temveč bomo prej preselili tiste stroje, pri katerih bi nastal najmanjši proizvodni zastoj. Drug največji problem pri nadaljevanju proizvodnje po selitvi pa je — potrebni kader. Vsi iz tega tozda ste seznanjeni s situacijo, koliko dobrih kadrov je odšlo in kako težko se novi kadri za grafično stroko pridobijo. Toda optimist sem in prepričan, da se bo tudi s tem kadrom, dalo delati. Seveda pa bo potrebno mnogo več truda narediti v samem tozdu za njegovo dopolnilno izobraževanje. Dobijo se sicer še kandidati za strokovno izobraževanje, toda ko ta kader enkrat izobraževalno šolo konča, že gleda kje bo več zaslužil in ga niti preveč ne moti, če je potrebno te zmanjšane stroške za izobraževanje povrniti. Glede na sedanjo trenutno situacijo v tozdu, ko je začasno tudi osebni dohodek nekoliko nižji, pa je ta kriterij še mnogo bolj prisoten.

Delo, 3. septembra

KDO BI POZNAL DIREKTORJA!

Direktorski poklic je zelo težak, včasih tako zelo, da direktor celo pozabi, koliko tozdov ima njegova organizacija in kje vse so. To se je primerilo tudi direktorju zidarskega podjetja. Prišel je v celjski tozdu, kjer se je nameraval pogovoriti z vodjo izmene. Ker vodje ni bilo, je direktor sedel in čakal. Ko je vodja prišel, je seveda čedno oblečenega tovariša vprašal, kdo je in kaj bi pravzaprav rad. Ta mu je povedal, da je njegov direktor. "Kdo si pa ti?" je zatem direktor vrnil vprašanje vodji. "Jaz sem vodja imene. Ti pa da si direktor? Daj no! Kod si pa hodil dve leti in pol? Kako, da se že prej nisi oglašil?" "Vprašaj šoferja tam zunaj, če ne verjameš, da sem res direktor," je vztrajal direktor. Ko je direktorjev šofer stopil v prostor, je vodja izmene vzkliknil: "Ja, hudiča, pa nisi prišel z njim noter? Potem bi takoj vedel, da si naš direktor!"

(D. H.)

Strojna linija za izdelavo toaletnih paketičev v tozdu Lepenka Tržič

M. Kavkler: Verjetno je bilo vprašanje zamišljeno, kaj je predvideno glede izobraževanja delavcev za razne nove naprave, ki jih dobimo? Naj pojasnim, da so v vseh teh nakupnih pogodbah določene tudi obveznosti, glede šolanja kadrov za usposobitev dela na njih. Že v mesecu februarju smo nekako okvirno določili, kdo naj bi se udeležil tega izobraževanja in kdo naj bi nato na teh napravah delal. Glede na vse kadrovske spremembe pa bomo na nivoju delovne organizacije pregledali nastalo kadrovsko strukturo in se dokončno odločili, koga poslati na ta šolanja. Žal pa se bo usposabljanje za delo na tiskarskem stroju Roland nekoliko premaknilo in bo verjetno stroj preje montiran, kot pa bodo šli delavci na potrebno neposredno tovarniško izobraževanje, ker ima proizvajalec že zasedene učne kapacitete. Verjetno bomo del šolanja opravili že kar

tukaj na tem dobljenem stroju in sicer z obema strokovnjakoma, ki prideta k nam na montažo. Drugi del usposabljanja pa bomo opravili v njihovem izobraževalnem centru v Nemčiji. Kar se tiče usposabljanja delavcev za delo na laserju, ga bomo izvedli po njegovi izdelavi ter dobavi v tovarno in kar računamo, da bo to predvidoma v mesecu oktobru. Za foto stavek pa so še vedno določeni problemi glede super garancij za leasing, toda upamo, da bomo tudi vse to uspešno rešili s sodelovanjem Slovenske zadruga na Korškem in tako uredili vprašanje njihove dobave. Tudi za usposobitev delavcev za delo na tej aparaturi, je zagotovljeno šolanje, katerega čas pa je povezan na to, kdaj nam bo uspelo rešiti preje navedene probleme supergarancije za leasing, kajti od tedaj dalje teče 40 dnevni rok in v tem času je obnem tudi zagotovljeno usposabljanje delavcev.

V. Haložan: Tovarišica Brankova je bila sicer kratka, toda dovolj jedrnat je povedala, da je ta problem v tozdu Kartonažna izreden, ter da ga bomo letos še obravnavali. Že na kratkem sestanku pred tem, smo bili na seji poslovodnega odbora popolnoma enotni, da je obnašanje nekaterih delavcev, odgovornih za organizacijo proizvodnje v tem tozdu zopet popolnoma brezbržno in sicer od tedaj dalje, ko smo se dogovorili "o bratskem pokritju" polletne izgube v tem tozdu. To je popolnoma neodgovorno, saj tako soglašanje za kar izredno odhajanje na dopust je popolnoma zaustavilo proizvodnjo v mesecu juliju ter še sedaj v avgustu in ki se sigurno ne bo mogla nadoknaditi v septembru. S tem pa nastaja vprašanje, ali bo kateri izmed tozdov še pripravljen za devetmesečni obračun dodatni manjkajoče milijarde. Kar presenečen sem bil, ko sem skupaj z začasnim vodjem tozda Milanom Kavklerjem ob ogledu proizvodnega procesa v tozdu ugotovil, da je delo v DE-20 stalo, da se je v DE-10 samo nekaj malega delalo, kar ni bilo bolje tudi v DE-30 ter da so bili enostavno delavci s šefi vred na rednih ali bolniških dopustih, kjer koli že — le delalo se ni!

Zato se bomo morali z vsemi odgovornimi v tozdu na seji poslovodnega odbora dogovoriti, katere ostre korake pokreniti, za spremembo tega stanja. Ne bi rad prelagal najbolj skrajne odločitve, ker sem prepričan, da tega ne bo potrebno. Toda resno se je potrebno dominiti! Če so bili delavci na zbiorih delovnih ljudi, na delavskem svetu in na drugih organih upravljanja, na katerih smo obravnavali težko situacijo v tozdu, pripravljeni delati tako, kot je potrebno za spremembo stanja, potem so tudi vsi delavci v proizvodni in upravno-režijskih službah dolžni opraviti vestno svoje delo in dolžnost, dati delavcem delo in to tudi za ceno tega, da npr. ne bomo poslali vseh na dopust takrat, kadar bi kdo hotel itn. Tudi sam namreč nisem mogel oditi na dopust takrat, ko sem si to želel.

B. Škoda: Razumem, da je nastala izguba sedaj! Toda od česa je nastala prej, ko smo delali s polno paro... maja, junija?

V. Haložan: S polno paro se pri vas že dolgo ne dela! Da, resnično, v mesecu maju in juniju se je delalo dobro, zato pa prejšnje štiri mesece ne tako, da ne morenadoknadi vsega zaostalega!

V JULIJU PONOVO VELIKA IZGUBA V TOZDU KARTONAŽNA

J. Bernard: Glede na to, da so vse temeljne organizacije poslovale v polletju pozitivno, pa se sedaj, po moji oceni, v teh poletnih mesecih zelo slabo posluje glede na to, da smo tudi s planom predvideli zaradi koriščenja dopustov, manjšo proizvodnjo. Upoštevajoč sedanje stanje, ki je mnogo slabše od predvidenega, me zanima, ali bo samo mesec september tista prelomnica, ki nam bo dala koncem devetmesečja ponovno vsem pozitiven rezultat?

S. Brank: Tudi sama sem enakega mnenja, da bo samo v septembru težko popraviti stanje, ki je nastalo v teh dveh mesecih in to predvsem v tozdu Kartonažna. Izjemno veliko ljudi je namreč odšlo v tej temeljni organizaciji na dopust, zaradi česar pričakujemo kar malo katastrofo. Ne vem, kako je do tega sicer prišlo, da delavci kar tako

odhajajo na dopust ter da smo proizvajali samo v eni izmeni — pa še ta ni polno delala. Povezano s tem, so prisotni tudi izredno negativni poslovni rezultati, saj izkazuje ta tozda za mesec julij dodatno izgubo v višini 210 milijonov oziroma 21 starih milijard dinarjev. Polovica te izgube je sicer nastala s povečanjem terjatev, ki so nastale v glavnem zaradi plasmaja v druge republike, kjer je nelikvidnostna situacija OZD mnogo hujša, toda vseeno — izguba iz proizvodnje znaša kar 11 starih milijard dinarjev. Izguba se kaže tudi v tozdu Jelplast, dočim ostale temeljne organizacije poslujejo pozitivno. Stanje je dejansko zaskrbljujoče, in ne vem, ali se bo v tozdu Kartonažna končno stvar le kaj premaknila. Brez odlašanja je potrebna polna angažiranost resnično vseh zaposlenih delavcev — kajti drugega izhoda ni!

V TOZDU KARTONAŽNA SO TAKO MOČNI OSEBNOSTNI KONFLIKTI, DA JE VPRAŠLJIVO MEDSEBOJNO SODELOVANJE

M. Kavkler: Situacija v tozdu ni samo rezultat trenutne slabe organizacije dela, teče v še hujšem problemu reševanja vprašanja, ki ga vodijo predstavniki UJV. Ta je namreč pripeljal situacijo tako daleč, da je konflikt v tozdu in to "osebnostni konflikt" v bistvu na robu sprejemljivega. To je pripeljalo do tega, da je potrebno imeti nek stalni nadzor, celo za tiste stvari, ki bi v proizvodnji morale nekje normalno teči. Preverjati je potrebno vse v zvezi z nabavo materiala, njegovo odpremo v proizvodnjo po nalogih itd. Prav tako so vsi obratovodje razen enega v disciplinskem postopku in zato

mislim, da vam to le nekaj pove. Na drugi strani pa tisti, ki bi lahko nadomeščali te obratovodje tega niso pripravljeni storiti, ker tega ne želijo (obratovodje so še vedno redno zaposleni) oziroma tudi zaradi tega, ker so bili v tako močnih osebnostnih konfliktih, že pred tem, da je stanje vprašljivo, glede možnosti sodelovanja v takšni zasedbi. Zato sem že predlagal tovarišu Haložanu, da je potrebno razmišljati o zamenjavi določenih delavcev v tozdu in sicer ne glede na to, če gre od direktorja do varnarja ali obratno! Vprašanje je tako nujno, da ga ne smemo odlašati za "pojutrišnjem". Poleg tega

Udeleženci okrogle mize 24. avgusta

pa sem že tudi sam dal nekaj predlogov za nadomeščanje in ki so se pokazali pozitivno. Izvajanje organizacije, kakršna je bila doslej, da je obratovodja "podpisoval" dopuste kar tako in kar se je dogajalo v juliju ter avgustu s tem, da je še sam odšel na dopust ali v bolnišnico, pa nas je dejansko pripeljalo v to stanje. Naj kar povem konkretno: Poleg normalno planiranim dopustom v delovni enoti 20 je v mesecu juliju in avgustu dodatno odšlo na dopust še 33 delavcev in to z osebno odobritvijo obratovodje. Morda bi se tu po-

stavilo vprašanje sprejema ukrepa takojšnjega odpoklica za vrnitev delavcev na delo. Res je! Toda kaj lahko naredimo v tej situaciji, ko lahko vsak na vsakega pokaže: ti si bil pa tam zraven in ti sam itn. Zato tisto nekaj hujšega, kar je omenil tovariš Haložan, mislim, da je nujna izvedba kadrovskih sprememb.

V nadaljevanju razprave na okrogli mizi je bilo poleg razprave glede situacije v zvezi s prekinitvijo proizvodnje v tozdu Lepenka in napovedanem izstopu tozda Tika

iz KTL obravnavana še reakcija delavcev na izveden izstop tozda

Kuverta, kar pa bomo objavili v naslednji številki Glasila.

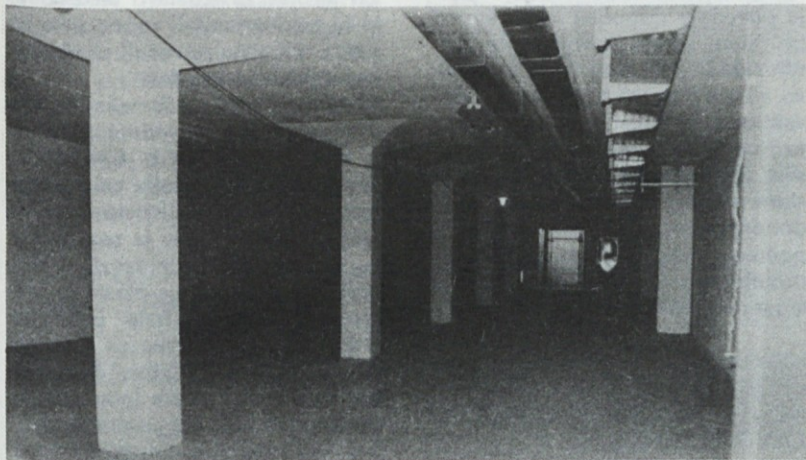
SAMI LAHKO REŠIMO NAŠE PROBLEME, BREZ TUJE POMOCI, TODA...

Naj zaključim današnji prispevek z navedbami Marjana Čafa:

Prepričan je, da se ne samo on, temveč vsi prisotni zavedajo, da je KTL v krizi pa čeprav je prvo polletje izkazano še kot uspešno. Na tej sliki sicer smemo graditi naše nadaljnje delo, toda nikakor ne smemo dopuščati takih izpadov, kot so bili ti, povezani z neorganiziranim koriščenjem dopustov in samim delom, ker nam je vse to stanje ponovno poslabšalo. Vendar je prepričan, da delavce predvsem zanima ali vidimo izhod iz te krize? Sam lahko za področje komercialne službe, kljub spremeni situaciji na trgu, ko se tudi v vseh drugih delovnih organizacijah prav tako skušajo čimbolj racionalno obnašati, da lahko normalno posluujemo. Vendar pa so izključni razlogi za našo sedanjo situacijo domače slabosti in le malo tega od situacije na trgu. Zato smatra, da bi se morali dejansko intenzivno lotiti urejanja svojih domačih pro-

blemov in zaposliti prave ljudi na prava mesta. Pri nas pa se marsikdaj sprehaja veliko število ljudi brez dela — kar sicer ni povsod — toda dejstvo je le, da to ni samo v delovni skupnosti temveč tudi v tozdi. Zato mora biti prva stvar razporeditev ljudi tako, da bo vsak delal in doprinal svoj delež k povečanju proizvodnje in ne da eni delajo tudi za druge! Žal pa je delež teh prvih zelo velik! Zato tudi ta naša neučinkovitost, razbitost, neorganiziranost itd. Sicer so v komerciali v tem smislu storili že prve korake, ki pa bi se morali pričeti izvajati povsod. Danes marsikdaj ni toliko vprašljiva cena, ki jo uveljavljamo na trgu, temveč solidnost, kvaliteta, izpolnitev dobavnega roka... Ta zavest se mora pri nas vseh utreti v delo in sami bomo rešili probleme, brez tujih posgov!

Razgovor vodil in pripravil za objavo: Milan SEME

V kleti nove tovarne bo izveden transport odpadkov od izsekovalnih strojev s pomočjo transportnega traku v stiskalnico odpadkov

Sedemmesečno poslovanje DO KTL

Julij in avgust – slabo!

V sedmih mesecih znaša proizvodnja 54.652 t izdelkov, od tega smo jih naredili za izvoz 4.539 t, ostalo pa smo prodali na jugoslovanskem trgu. Dosežena proizvodnja je za 1% manjša od dinamičnega plana, od lanske sedemmesečne proizvodnje pa je za 2% večja.

Pregled odstopanj od dinamičnega plana po temeljnih organizacijah v tonah:

Kartonaža	−343
Lepenka L	−44
Lepenka P	+127
Lepenka Sk	+83
Valkarton 04	+1766
Valkarton 05	+151
Valkarton Sk	+1917
Kartonažna 10	−1065
Kartonažna 20	−425
Kartonažna 30	+105
Kartonažna Sk	−1385
Papirna konfekcija	−876
Jelplast	−33
Embalažni servis	−64
TIKA	+109
Sigma	+179
DO KTL	−413

Velik zaostanek za dinamičnim planom je nastal v mesecu juliju zaradi povečane odsotnosti — redni letni dopusti tako v naših temeljnih organizacijah kot pri naših kupcih, kjer so imeli ponekod tudi kolektivne dopuste ali neplanirane remonte, vse to pa se je odrazilo v manjših naročilih in naši manjši

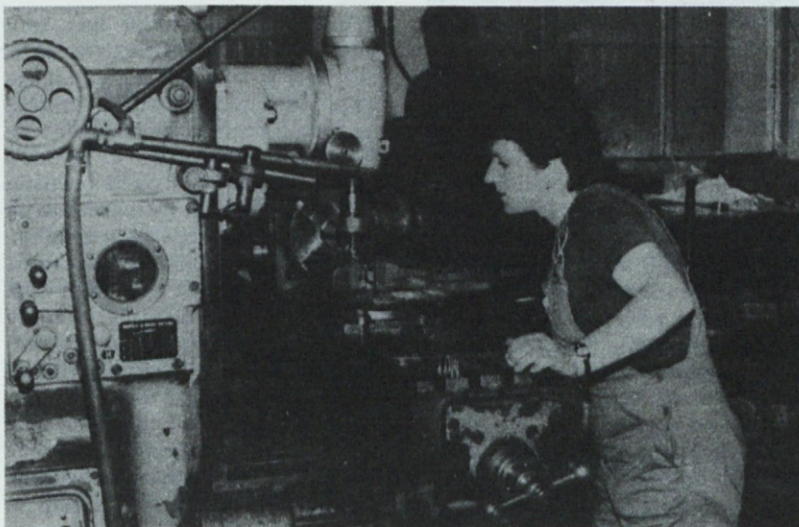
proizvodnji. Zato pričakujemo slabše poslovne rezultate za julij, na žalost pa prve ocene za avgust niso prav nič boljše, kar pomeni, da tudi v avgustu odstopamo od dinamičnega plana za skoraj 30%. Tako velikega izpada proizvodnje v dveh mesecih ne bo mogoče pokriti v septembru, kljub temu da so obeti za izboljšanje, to pa pomeni spet slabše devetmesečne rezultate z vsemi posledicami, ki jih tak obračun lahko ima.

To pa zavezuje vsakega zaposlenega v KTL, da da svoj prispevek k boljšim rezultatom z vestnim in dobrim delom, kajti prav zaradi nevestnosti — malomarnosti smo

izgubili preveč naročil, da bi se to še lahko nadaljevalo.

Kot vemo, je fakturirana realizacija v tesni povezavi s fizičnim obsegom, zato tudi ona zaostaja za dinamičnim planom, dosegli so jo le v Lepenki, Tiki in Sigmii. Za prvih sedem mesecev znaša 34.055.503.000 din in je za 84% večja od lanske.

Skupna proizvodnja plošč znaša v obdobju januar — julij 43.943.000 m² in presega zastavljene cilje, vendar pa podatki kažejo, da je manjši odjem naših tozdov povečala pa sta se izvoz in prodaja izven DO KTL.

Vera RATKIĆ pri delu na stružnici v tozdu Kartonažna

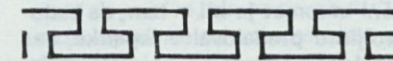
Produktivnost znaša za poročano obdobje 25,14 kg/h in je za 4% večja od lanske v enakem obdobju iz dveh vzrokov: večji fizični obseg kot lani (Valkarton) in kar 48.731 izdelavnih in režijskih ur vloženega dela manj kot lani ali z drugimi besedami z manj delavci smo naredili več, saj presegamo tudi planirano produktivnost za 2%. Med tozdi presegajo planirano produktivnost Lepenka (za 9%), Valkarton (za 8%), Tika (za 6%) in Sigma (za 14%).

V obdobju januar — julij smo na konvertibilni trg izvozili 4.160 t izdelkov v vrednosti 1.726.571 USA dolarjev, kar je za 10% več od plana in za 5% več kot v enakem obdobju lani.

Najbolj je svoj izvoz povečal Valkarton, medtem ko ostali iz različnih vzrokov niso izpolnili plana (izpad Grčije in ZRN — Blenk).

Na klirinško področje smo izvozili 356 t v vrednosti 750.261 CL dolarjev in smo za 7% nad planom.

J. B.

Po mnenju sekretariata za informacije v izvršnem svetu skupščine SR Slovenije, z dne 6.6.1979, je Glasilo KTL na podlagi 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu (Uradni list SFRJ, 33-316/72) oproščeno temeljnega davka od prometa proizvodov.

Razgovor z Danilom Benedikom – novim direktorjem tozda Lepenka Tržič

Poudarek mora biti dan težnji po čim večji stalni tehnološki povezavi med tozdi

Med novo imenovanimi direktorji naših temeljnih organizacij je tudi Danilo Benedik, v tozdu Lepenka iz Tržiča. Objavljamo naš razgovor z njim v želji, da vam prikažemo, kako gleda na sedanje stanje in nadaljnjo razvojno pot te temeljne organizacije.

Na uvodno prošnjo, naj se vam na kratko predstavi je dejal:

“Rojen sem 28. novembra 1948. leta v Ljubljani. V svoji mladosti sem živel in tudi končal osnovno šolo v Zg. Kašlju. Srednjo tehnično šolo – papirne smeri sem končal v Ljubljani in se nato kot štipendist Papirnice Vevče v njej tudi zaposlil. Poleg začetne delovne prakse in nekaj samostojnega dela, sem bil do odhoda v Lepenka vodja oddelka izdelave lesovine. Leta 1973 sem se prijavil na razpis za tehničnega vodjo v tozdu Lepenka Tržič in nato 2. aprila 1973 tudi nastopil to delo ter ga opravljal vse do 7. maja letošnjega leta, ko me je naš delavski svet imenoval za direktorja tozda. Sem tako že preko 14 let član delovnega kolektiva KTL.”

LE “POL URE” SMO SE TAKO REKOČ UČILI IN ŽE PRIČELI S PROIZVODNJO LEPENKE NA NOVEM AVTOMATSKEM STROJU

Prepričan sem tovariš Benedik, da bo naše bralce predvsem zanimalo, kako se je vaša temeljna organizacija znašla po izvedeni rekonstrukciji tovarne. V tozdu Lepenka ste po uvedbi proizvodnje lepenke na novem avtomatskem stroju, želeli zaposliti nastali višek sproščene delovne sile na ta način, da bi z novo uvedenimi proizvodnimi deli zaprli krogotok materiala in s tem tudi zmanjšali stroške pri prevozu odpadnega papirja in kartona. Ali nam lahko nekoliko podrobneje navedete, kaj ste pri tem vse storili?

“Osnovni moto investicije v lepenčni avtomat je bil v tem, da zadovoljimo predelovalce lepenke, ker so le-ti postopoma ukinjali proizvodnjo na ročno predelovalnih strojih in prehajali na avtomate. Ta proizvodnja pa je zahtevala kvalitetnejšo lepenko in jim naša dotedanja izdelana na ročnih strojih ni ustrezala. Bili smo tako tedaj na nekem razpotju: ali našo lepenčino proizvodnjo na ročnih strojih nadaljevati do nekega njenega samostojnega konca in nato pričeti s poljubnim drugim proizvodnim programom – ali pa –

proizvodnjo lepenke avtomatizirati in s tem dobiti kvalitetnejšo lepenko. Tu predvsem poudarjam – kvalitetnejšo lepenko glede njene enakomerne debeline, gramature in vlage, dočim je znano, da so mehanske lastnosti lepenke izdelane na avtomatu slabše, kot pa tiste izdelane na počasi tekočih ročnih strojih. Druge naše temeljne organizacije kot sovlagateljice v investicijo, so podprle to našo drugo možno pot in tako je prišlo sredi leta 1983 do montaže novega lepenčnega avtomata in zaključene koncem leta. S 1.1.1984 smo startali z normalno proizvodnjo. Pri tem pa naj poudarim, da v naši te-

Danilo Benedik

meljni organizaciji ni bilo nobenega delavca, ki bi bil kakorkoli podrobneje seznanjen z delovanjem lepenčnega avtomata, čeprav si je bila sama tehnologija proizvodnje precej podobna, tako da smo se dejansko le “pol ure” učili in nato pričeli s “pravim delom”, saj je bila angažiranost ekipe delavcev zelo velika. Nihče ni vprašal, kdaj so te v tednu poklicali na delo, koliko časa boš delal in ali je to podnevi oziroma ponoči, nam vsem je bil le en cilj “čimprej osvojiti to novo proizvodnjo na lepenčnem avtomatu”. In tako lahko rečem, da smo že v toku dveh mesecev dosegli tisto produkcijo na avtomatu, kot smo jo bili nekje pogodbeno dolžni doseči. Pri tem pa je jasno bil naš neprestani cilj izpopolnjevanje kvaliteto lepenke in jo še sedaj stalno dodelujemo. Vse to je jasno zahtevalo tudi skupno prilagoditev organizacije ostale proizvodnje, kajti z ukinitvijo več ročnih lepenčnih strojev, stare sušilce in starega sistema dodeljevanja, se je sprostil znaten del delovne sile,

za katero pa nismo razmišljali, da bi jo dali na razpolago drugim delovnim organizacijam. Tako kot smo si to zapisali v naš srednjeročni plan, smo postopoma pričeli prevzemati predelovalne stroje iz tozda Papirna konfekcija in sicer predvsem kompletno toaletno linijo in pa del strojev za proizvodnjo grobe embalaže. Kot ste že sami v vprašanju omenili, pa so ravo ta dela tista višja stopnja dodelave naših končnih izdelkov. Gledano z nivoja delovne organizacije, nastaja povečani dohodek zato, ker ni potreben prevoz surovine do raznih skladišč in nato še na predelavo v tozdu Papirna konfekcija, temveč odpade tudi prevoz cca 600 ton obrezka – tehnološkega odpadka, ki se je prej vračal s kamionskim prevozom v naš tozd. To pa dohodkovno v letu dni kar nekaj pomeni, prav tako pa se je tudi mobilnost v tozdu Papirna konfekcija poboljšala.”

USPOSOBLJENI SMO SAMO ZA PROIZVODNJO KREP PAPIRJA NE PA ZA NJEGOVO PREDDELAVO IN PRODAJO

Že večkrat je bilo v zvezi s proizvodnjo toaletnega papirja sprože-

Tako smo dejansko sicer usposobljeni za proizvodnjo krep papirja, toda sama dodelava in predelava le-tega ne more ostati na teh starih toaletnih strojih. Počasi paketiči že izgubljajo tržno zanimivost in smer je le izdelava rolic za brisače, toaletni papir in drugo. Rolice pa se izdelujejo na posebnih visoko produktivnih avtomatih, kjer neke ročno delo odpade. Prav tako tudi proizvajalci strojev ne nudijo, razen manjših izboljšav, takih novih strojev za izdelavo paketičev, ki bi zelo zmanjšali ročno delo in s tem občutno povečali produktivnost delavčevega dela.

Moram pa pri tem še nekaj dodati in sicer glede proizvodnje izdelkov iz krep papirja. Ne bi bila toliko vprašljiva sama visoka cena avtomatskih strojev za izdelavo kvalitetnejših proizvodov iz tega papirja, ker bi se hitro izplačali. Večji problem je vprašanje plasmaja teh proizvodov, kajti naša prodajna služba ni organizirana za prodajo teh potrošnih artiklov. Nimamo prave potniške mreže in konsignacijskih skladišč, kar je pri tej prodaji tudi potrebno in sicer skupaj z agresivnim nastopom na trgu s potrebno reklamo in s tem povezanimi večjimi finančnimi sredstvi. Mislim, da je ravno v tem večji problem.”

KLJUB POVEČANI PRODUKTIVNOSTI SMO MORALI ZNIZATI OSEBNE DOHODKE

Kakšne probleme ima vaša temeljna organizacija ob uvedbi letošnjih novih gospodarskih ukrepov?

“Ima enake probleme, kot ostale temeljne organizacije! Najprej nas je udaril sam interventni zakon, ki ni bil niti dodelan, ko je bil izdan, temveč plasiran le v okostju. Zakon se je namreč šele iz meseca v mesec dograjeval oziroma dodajale so se mu le nekatere pod-alineje, ki jih je zahteval sam vpliv iz gospodarstva in njegova reakcija. Pri tem so se najbolj odražale razne omejitve pri izplačevanju osebnih dohodkov kjer nam je zakon naredil največ škode, ker ni bil dodelan. Se v mesecu januarju namreč nismo poznali točne vsebine tega zakona, temveč smo vedeli le, da bo lahko samo tisti, ki dviguje produktivnost in to merjeno skozi realno rast dohodka na zaposlenega, tudi povečeval osebne dohodke iz osnove meseca decembra lanskega leta. Dvakrat smo na delavskem svetu tozda obravnavali to problematiko in vedno so bili pripeki delegatov pri tem konkretni in kvalitetni. Domenili smo se, kaj bomo delali in koliko, da bi na ta način skupaj s poiskanimi notranjimi rezervami povečali produktivnost, kar nam je tudi uspelo, saj smo presegli planske obveznosti, ki smo si jih zadali že v mesecu novembru ob izdelavi plana. Tako smo bili prepričani, da bomo zadržali osebne dohodke v osnovi iz decembra preteklega leta, saj so bili rezultati poslovanja v začetku

(nadaljevanje na 11. str.)

Ali smo na to pozabili oziroma tega ne vemo?

Prispevek predsednika delavskega sveta TOZD Tika Trbovlje Ota Kosa v zadnji številki glasila KTL, ki je bil podan z namenom pojasniti, kaj je bil osnovni vzrok, da so se delavci tega tozda na zboru delovnih ljudi odločili sprožiti pobudo za izločitev iz DO KTL, me je napotil, da poskušam sam iz razpoložljivih virov najti odgovor na iznešeno stališče Vinka Haložana v. d. predsednika poslovnega odbora, da ni resnična trditev po kateri kolektiv tega tozda od DO KTL v vseh minulih letih ni ničesar dobil. Naj naslednja vsebina prikaže nekaj tistega, na kar so ne-

kateri pozabili, mnogi pa o tem tudi niso seznanjeni.

V eni številki Glasila KTL, ki je bila izdana ob proslavi 80-letnice Kartonažne tovarne Ljubljana pred desetimi leti, je bila na zadnji strani objavljena tudi kratka obrazložitev utemeljitve, ki je odločala v tedanji pripojitvi dveh enovitih delovnih organizacij "Embalažnega servisa" iz Kopra in TIKE iz Trbovelj v DO KTL.

Iz prispevka, ki ga vam v celoti podajam, je razvidno, da se je ta kolektiv tedaj boril z izjemnim pomanjkanjem proizvodnih površin.

O PRIPOJITVI "EMBALAŽNEGA SERVISA" KOPER IN "TIKA" TRBOVLJE

Na seji dne 28.10. t.l. je delavski svet delovne organizacije Kartonažne tovarne Ljubljana obravnaval tudi predlog o pripojitvi delovne organizacije Embalažni servis Koper in Tika Trbovlje k delovni organizaciji Kartonažna tovarna Ljubljana in sprejel sklep, da soglašajo s predlogom o pripojitvi ter ga posreduje vsem temeljnim organizacijam in delovni skupnosti skupnih služb delovne organizacije v razpravo in sprejem.

Osnovanje današnje delovne organizacije Embalažni servis Koper sega v leto 1958, predmet poslovanja pa obsega proizvodnjo embalaže vseh vrst in opravljanje prevoznih storitev.

Delovna organizacija Embalažni servis Koper uspešno posluje kot enovita organizacija združenega dela, brez temeljnih organizacij združenega dela.

Delovna organizacija Tika Trbovlje je začela s poslovanjem 1.6. 1959, njen predmet poslovanja pa obsega nudenje oblikovnih in likovnih grafičnih storitev, tiskanje vseh vrst tiskovnega gradiva, nudenje knjigoveskkih uslug, izdelovanje embalaže iz vseh vrst in tipov lepenke.

Tudi delovna organizacija Tika posluje kot enovita organizacija združenega dela, brez temeljnih organizacij združenega dela.

Letos je bilo zaposlenih 137 delavcev, in sicer 49 moških in 88 žensk.

Tudi v letošnjem letu Tika uspešno izpolnjuje svojo gospodarsko nalogo in z izjemo pomanjkanja proizvodnih površin ne beleži posebnih proizvodnih težav.

Podjetje je finančno urejena in solidna gospodarska organizacija. Posluje skoraj izključno z lastnimi sredstvi oziroma v poslovanju koristi minimalna najeta finančna sredstva.

Z vpogledom v sedanje poslovanje Embalažnega servisa iz Kopra in Tike iz Trbovelj, v njihove načrte, razvoj, ekonomsko stanje in položaj pa skupno ugotavljamo obojestranski interes do predlagane pripojitve. Skupne strokovne službe KTL ugotavljajo, da obstajajo vsa zagotovila za učinkovito sodelovanje in ekonomsko upravičenost združitve dela in sredstev.

Prvi referendumi so bili 15. decembra 1977!

I.S.

Že leto dni in pol po vključitvi TIKE kot temeljne organizacije v DO KTL, je ob njeni proslavi 20-letnice ustanovitve, že bil rešen, ta izredno pereč problem prostorske stiske v proizvodnji in upravi.

Tako so delavci TIKE prišli do boljših delovnih pogojev v novih poslovnih prostorih in do nove strojne opreme, kar je bilo izvedljivo le s skupnimi napor in

vlaganji naše DO. Iz prikaza finančne konstrukcije te investicije pa je razvidno, da je bila udeležba tozda Valkarton kot sovlagatelja celo višja, kot je znašala lastna udeležba TIKE. Kakšno je bilo tedaj vzdušje tako med tedanjim vodstvom in med ostalimi delavci te temeljne organizacije, pa vam naj prikažejo prispevki, ki smo jih o tem objavili v 1. številki Glasila DO KTL julija 1979. leta.

stojajo tovarne, ki se je razvila iz manjše delavnice pod imenom Za-

vod za posredovanje zaposlitve invalidnih in drugih oseb. Namen ustanovitve je bil, da bi v Trbovljah zaposlili invalide in ženske. Od začetnih 13 delavcev danes kolektiv šteje 165. delavcev.

Delo se je pričelo razvijati na starih tiskarskih strojih in skromnih poslovnih prostorih v sindikalnem domu. Že leta 1960 se je pristopilo k izdelavi embalaže iz valovite in druge lepenke za potrebe steklarske in kovinske predelovalne industrije.

"TIKA" je danes s svojimi izdelki embalaže in tiska dokaj afirmirana, saj je za svoje izdelke prejela jugoslovansko priznanje "OSKAR ZA EMBALAŽO". Sedaj teče proizvodnja na sodobnih strojih za izdelavo embalaže tako sekane kot klasične "amerikanke".

Svoje izdelke v glavnem plasiramo na domačem tržišču, del embalaže gre tudi za izvoz. Tiskarna je s svojim kvalitetnim delom pokrila Zasavsko regijo, kakor tudi bližnjo okolico. Danes tiskamo v več barvah prospekte, brošure itd.

V lanskem letu smo ustvarili bruto realizacijo v vrednosti 76.835.905,12 dinarjev, že v letu 1979 pa planiramo 83.300.000,00 dinarjev.

Pri sedanjih vlaganjih v izgradnjo novih poslovnih prostorov in strojno opremo je bila izdelana naslednja finančna konstrukcija z lastno udeležbo, udeležbo sovlagateljev in bančna kreditna sredstva.

	din
lastna udeležba	5.248.313,50
Valkarton Logatec	6.000.000,00
Surovina Maribor	1.000.000,00
bančna sredstva	8.500.000,00
skupaj:	20.748.313,50

Za gradbeni del, to je nove proizvodne prostore ter aneks upravni prostori 12.705.713,50 dinarjev. Po dosedanjih obračunih pa celotna investicija v letu 1978 in 1979 v prostore in stroje, ki jih danes odpiramo znaša 20.905.813,50 dinarjev, kar je nekoliko več kot je bilo v letu 1978 planirano, vendar v danih normativih.

Način finančne konstrukcije zgovorno dokazuje, da se naša TOZD docela vključuje v intencije zakona o združenem delu o skupnih vlaganjih in delitvi prihodka zainteresiranih partnerjev.

Površina novega dela naših poslovnih prostorov, znaša 1440 m², tako da sedaj razpolagamo s skupno površino 3.110 m², od tega skladišče 750 m². Z dokončno investicijo bo enota kartonaže sodobno opremljena s strojno opremo, tako da bo kos izdelavi najbolj kvalitetne embalaže.

V pripravi in izdelavi je investicijski program za enoto tiskarne, ki je predviden v naslednjem planskem obdobju.

Zavedajoč se, da zidovi in stroji niso vse, smo vseskozi iskali možnosti za še trdnejšo vez z kateri bi imeli zagotovljen nadaljnji razvoj tako tehnološki, obdelavo trga, specializacijo proizvodnje in

razvojnih načrtov, ter socialno varnost, smo se leta 1978 združili s Kartonažno tovarno Ljubljana. V sklopu te organizacije združenega dela, danes dokaj uspešno poslujemo. Naša temeljna organizacija združenega dela je z DO Kartonažna tovarna Ljubljana povezana v SOZD Slovenija papir. Tako v sklopu delovne organizacije, kakor tudi v SOZD smo dokaj dobro zastopani v samoupravnih organih, v katerih smo tudi dokaj aktivni.

Na koncu bi se rad zahvalil za razumevanje GIP Beton Zasavje Operative Trbovlje, ki nam je omogočilo, da smo s skupnim načrtom realizirali izgradnjo teh prostorov, ki nam bodo omogočili še večje ustvarjalno delo ter boljše splošno počutje delavcev pri izvajanju delovnih nalog in opravil.

Zahvala gre tudi Kombinat Belišče, ki je s svojim ravnanjem poslovnih odnosih pripomogole k razvoju naše temeljne organizacije in

s katerim naša temeljna organizacija združenega dela sodeluje že od samega začetka.

Tovarišice in tovariši — naša temeljna organizacija združenega dela je ena izmed tistih organizacij, ki imajo v naši občini še precejšnjo možnost nadaljnje razširitve in razvoja.

Še enkrat se v imenu kolektiva zahvaljujem vsem sovlagateljem in vsem delavcem — izvajalcem del za izgradnjo tega, za nas tako pomembnega objekta.

I. ing. Jelen

NOVA HALA TOZD "TIKA"

V tozdu Tika Trbovlje je bila 1. junija 1979 ob 20-letnici obstoja, svečana otvoritev nove proizvodne hale. O tem pomembnem dogodku smo spregovorili nekaj besed z delavci te temeljne organizacije.

Najprej smo se pogovarjali z direktorjem tozda TIKA Ivanom Jelenom.

Kakšen je bil poslovni rezultat vašega tozda TIKA v prvem četrtletju?

Ivo Jelen: "Poslovni rezultat v prvem četrtletju je bil zelo ugoden, saj smo plan celo za 5% presegle."

Kakšen poslovni rezultat predvidevate ob polletju?

Ivo Jelen: "Moram reči, da planske naloge v redu izpolnjujemo, čeprav se mi zdi plan kar precej "napet" in mislim, da ga bomo tudi v redu izpolnili, saj vsi stremimo za tem."

Kaj pa predvidevanje glede poslovnega rezultata ob koncu leta?

Ivo Jelen: "Če bodo pogoji dela enaki kot sedaj, če ne bo zastojev v nabavi in prodaji, ter kakšnih večjih tržnih motenj, si upam že sedaj trditi, da bomo plan dosegli ali celo presegle, ter bomo tudi s poslovnim rezultatom ob koncu leta zadovoljni."

OBLETNICA V TOZD "TIKA"

1. junija je kolektiv "TIKA" Trbovlje proslavil dvajsetletnico ob-

Kakšno pridobitev pomeni nova hala za vaš tozd?

Ivo Jelen: "Nova hala je zelo velika pridobitev za našo temeljno organizacijo, čeprav je težko naštet vse prednosti, ki jih prinaša. Izboljšali so se temeljni pogoji dela v proizvodnji embalaže, z dodatno, sodobno strojno opremo, ki omogoča lažje delo in povečuje storilnost, bomo dosegli tudi večje ekonomske učinke v celotnem tozdu. Želimo urediti delavniške prostore, pripravljamo pa se na kooperacijo s tozdom Kuverta, ki jo bomo realizirali s pomočjo SIS za zaposlovanje. V letošnjem letu pričakujemo dva "grafopresa", ki bi jih morali že prevzeti če se ne bi zataknilo pri dobavitelju, drugo leto pa dobimo nov dvobarvni tiskarski stroj.

Še enkrat bi poudaril, da smo kot kolektiv zelo vitalni in da se zavedamo svetle prihodnosti v sklopu celotne KTL. Želimo pa, da se na višjem nivoju čimprej dogovorimo za specializacijo in tipizacijo o dogovorjenih programih, kar bi pripomoglo k doseganju še večjih ekonomskih učinkov."

Kdaj ste pričeli z gradnjo hale?

Ivo Jelen: "Halo smo pričeli graditi pravzaprav že v mesecu maju 1978 leta."

Ali ste zgradili halo samo z lastnimi sredstvi?

Ivo Jelen: "Vložili smo nekaj lastnih sredstev, dobili smo tudi bančni kredit, pomagala pa sta nam tudi Valkarton Logatec in podjetje Surovina iz Maribora. Poračun še ni izvršen, ker je bilo tudi nekaj nepredvidenih stroškov."

Ali je imela izgradnja hale za posledico povečanje števila novih kadrov?

Ivo Jelen: "Pravzaprav ne, ker planiranje kadrov še nismo sprejeli. Ko bomo organizirali strojni park, se bomo lotili tudi tega, vendar bomo predvsem izkoristili notranje rezerve."

Slišali smo, da se je gradnja hale malo zavlekla, s kakšnimi težavami pa ste se srečevali med gradnjo?

Ivo Jelen: "Bilo je sicer res nekaj objektivnih težav, ki običajno spremljajo tovrstne investicije, vendar pa le-te niso bistveno vplivale na rok izgradnje, saj je bila zakasnitev mesec dni res minimalna."

Torej ta zamuda tudi sigurno ne bo imela vpliva na poslovne rezultate?

Ivo Jelen: "Ne, nikakor, saj kot sem že povedal, z optimizmom zremo v prihodnost."

No, tudi mi vam želimo mnogo uspehov pri vašem delu.

Še smo pokramljali z nekaterimi člani kolektiva, osrednja tema našega razgovora pa je bila vprašanje: Kaj pomeni nova investicija za njih in za celoten tozd?

Rafael Grosar — tehnični vodja: Izdelovali smo vedno večje serije, prostor pa je postajal pretesen in ker je bil slab notranji transport, je bil tudi izkoristek majhen. Sedaj je pretok materiala veliko boljši, porasla je produktivnost, da o boljših delovnih pogojih, humanizaciji dela in večjih ekonomskih učinkih sploh ne govorimo."

Nande Čamer—vodja izmene, član kolektiva že 19 let: "Nova hala nas je rešila prostorske stiske in nam zelo olajšala delo. Pri transportu in sortiranju smo pridobili na času, ko bodo novi stroji pričeli polno obratovati, pa mislim, da bo možno z istim kadrom več narediti."

Lojzka Vidrih — spenjalka: "Nova hala nam ogromno pomeni, saj z razširitvijo poslovnih prostorov tudi več naredimo. Ni več medsebojnega oviranja in čakanja, večja pa je sproščenost pri delu. Samo s prezračevanjem nekaj ni v redu."

Ida Bec — vlagalka na izsekovalnem stroju: "Sedaj imamo zaradi večjega prostora tudi boljši transport in s tem boljše delovne pogoje. Kmalu bodo tu vsi stroji in pričeli bomo s polnim obratovanjem. Tare nas edino vročina in slab zrak, bojim pa se tudi, da bo v zimskih mesecih mraz."

Zdenka Tomažin — odnašalka pri sloterju: "Ker ni več toliko nepotrebnega čakanja in prerivanja se bolje počutimo in delamo z večjim elanom. Zdi se mi pa, da ventilatorji ne delajo v redu, saj je vročina včasih prav neznosna."

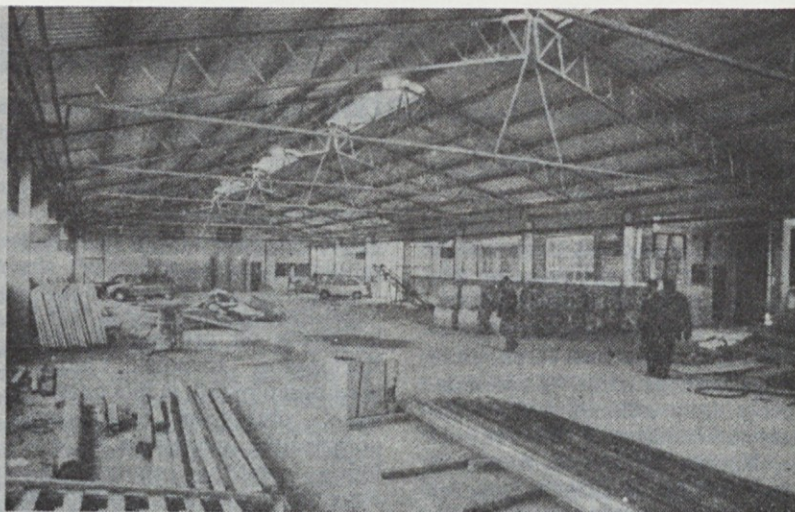
Erna Kolar — skladiščnik in razpisovalec, že 20 let zaposlena v tozd TIKa: "Proizvodna hala nas je rešila prostorske stiske, saj se ob vedno večjih količinah materiala in povečanem strojnem parku, skoraj ni dalo več normalno delati. Bistvenih pomanjkljivosti pa ni."

Glede bojazni, ki smo jih zasledili med pogovori nam je Rafael Grosar povedal: "Res je, da je bilo letošnjo zimo nekaj toplotnih nihanj, ker smo imeli provizorično kotlovnico, vendar je nova že nared. Glede poletne vročine, ki se jo resnično občuti zaradi velike zasteklene površine, moramo povedati, da bodo žaluzije kmalu vgrajene. V kratkem tudi pričakujemo strokovnjake, ki bodo opravljali vse ekološke meritve, tako da bodo vsi pogoji dela res najboljši in delovni uspehi ne bodo izostali."

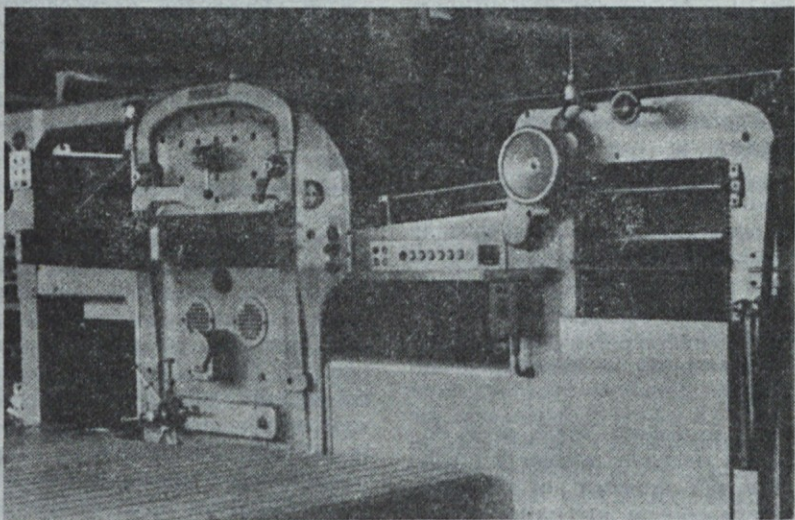
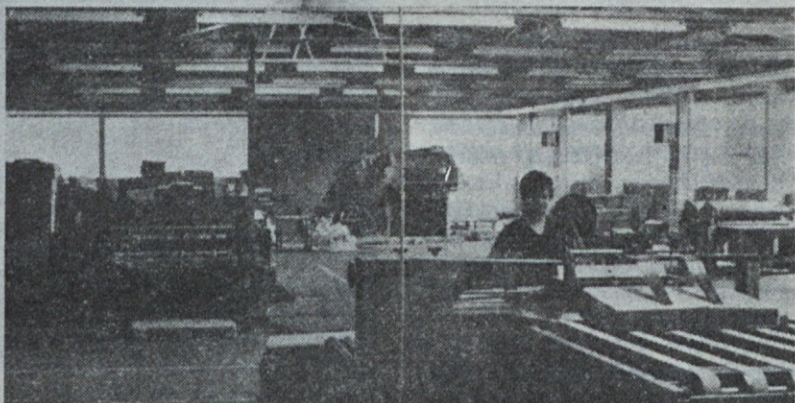
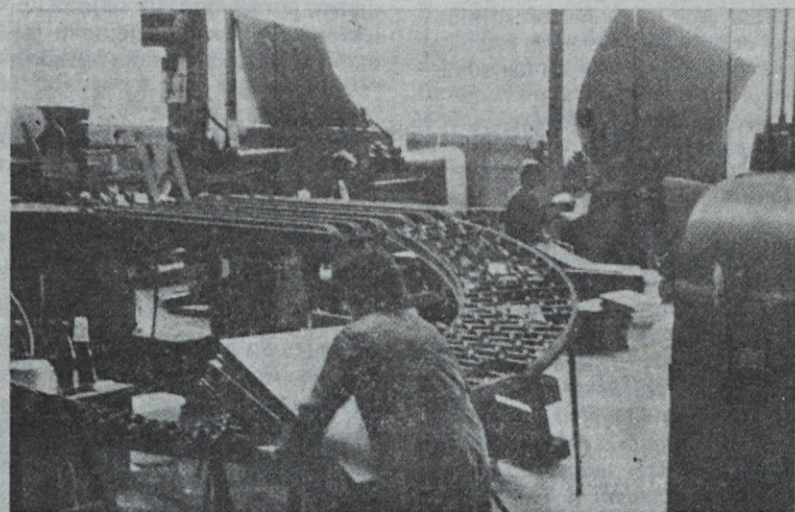
Mi mu verjamemo in se vsem željam po uspehu tudi v imenu bralcev pridružujemo.

D. P.

Namen tega mojega prispevka je, da se delavci TOZD TIKa o svoji dokončni nameri, le ne odločijo prehitro. Marsikdaj se le s skupnimi močmi lahko reši situacija, ki jo tudi posamezni kolektiv ne bi

»Med gradnjo«

Nekaj novih strojev že dela

zmogel, kajti v današnjih kriznih gospodarskih časih, se ne ve, kdaj bodo katerega izmed njih, doletele težave.

Milan Seme

Fotografije iz 1. številke Glasila v letu 1979. (Prosimo za opravičilo, ker so zaradi preposnetka nakoliko slabše.)

(nadaljevanje z 8 str.)

leta zelo dobri. Toda že v aprilu smo morali znižati osebne dohode in to je bila dejansko negacija tistega, kar je bilo v tolmačenjih nekako zagotovljeno in to je nas delavce izredno prizadelo!"

ORGANIZIRANO BI MORALI DELATI NA TEM, DA SI KTL V TUJINI PRIDOBIMO SVOJE "IME"

Kako rešujete vaše potrebe do deviz za kritje obveznosti in potrebnih nakupov?

"Devizne potrebe lani v KTL niso bile problematične, ker je bila naša delovna organizacija ob razmerju 1:3 med uvozom in izvozom pozitivna. Nov devizni zakon, ki je zelo posegel v devizno poslovanje pa je bil tak, da je destimulativno vplival na izvoz. In če k temu dodamo tudi še naše dosti mačehovsko obnašanje do prave pomembnosti naše izvozne službe, ki ji nismo dali prave teže, potem se ni čuditi letošnjim izvozno-uvoznim problemom. Če hočemo biti dobri izvozniki, si moramo v tujini ustvariti "IMAGE" (ime), ki pa si ga lahko pridobimo le, po preteku toliko in toliko let izpolnjevanja pogojev "dobrega dobavitelja". In to pomeni: izpolnjevanje pogodbeno točno določenih rokov, količinskega obsega in kvalitete kot je dogovorjena. In šele tedaj imaš večjo pravico, da prideš v višji cenovni razred ter da so tvoje izvozne cene take, da niso v prevelikem razkoraku s ceno na domačem trgu. Delati bi torej morali organizirano na tem, da si KTL v tujini pridobi "ime". Jasno pa je, da bi pri tej nalogi s sprejetim sporazumom morali sodelovati vsi, ki so povezani v te posle pa čeprav z nižjim dohodkom. V KTL, ki ima zelo razširjen proizvodni program, bi lahko ostali programi stimulirali — to je pomagali premestiti težave izvoznega programa tako, da bi leta bil tudi sprejemljiv za izvajalca.

POVDAREK MORA BITI DAN TEŽNJI, PO ČIM VEČJI STALNI

TEHNOLOŠKI POVEZAVI MED TOZDI

Naj vas za zaključek razgovora povprašam tovariš direktor, komu boste pri vašem bodočem delu dali največji povdarek?

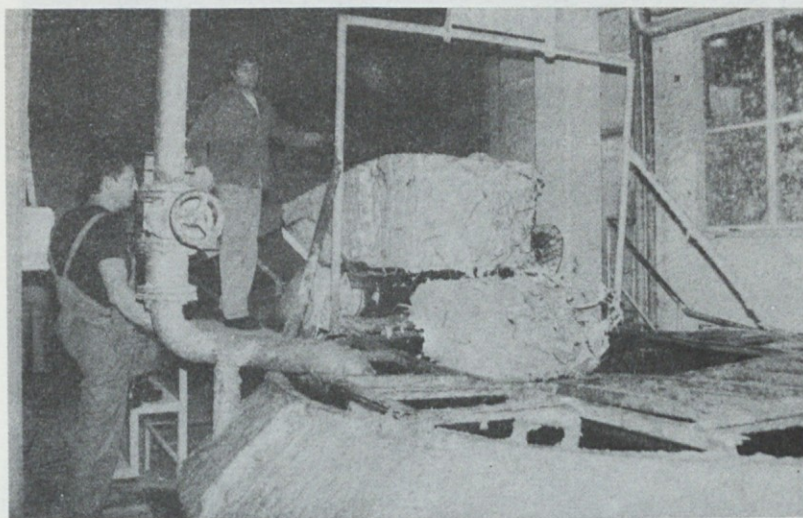
"Največji povdarek in na tem že tudi delamo, je dan težnji, za čim večjo tehnološko povezavo med tozdi. Na področju lepenke to neke že teče, čeprav je trenutno pri tem nastal zastoj. Sprememba zakonodaje in s tem povezano neplačevanje faktur s strani firme Blenk je vodstvo prisililo, da smo ustvarili to utečeno proizvodnjo za tega naročnika. Nastala je večja nepredelana proizvodnja, ki nas izredno bremeni v svojih zalogah. Sicer je razumljivo, da je Papirna konfekcija morala glede na izdane zakonske predpise, če je hotela pozitivno poslovati, zmanjšati zaloge izdelanih proizvodov iz sive lepenke in to tako doma kot tudi v konsignacijskih skladiščih. Ta izpad večjega potrošnika, nas je pripeljal v situacijo, da smo morali za 10 dni prekiniti proizvodnjo na lepenčnem avtomatu. V nadaljevanju pa sedaj na tem stroju obratujemo samo v treh izmenah (ustavljamo jo v sobotah in nedeljah). Izpad skušamo nadoknaditi s plasmajem drugim potrošnikom, kjer pa dejansko orjemo ledino, ker naše lepenke do nedavnega ni bilo dovolj na razpolago za domači trg. V jugoslovanskem prostoru so tudi drugi proizvajalci, ki so si že pridobili krog stalnih potrošnikov in le če se katerih od njih umakne, lahko sami plasiramo našo lepenko."

ČIMPREG BI MORALI VSO PROIZVEDENO LEPENKO PREDELATI V KTL

Osnovni povdarek v samem tozdu bomo dali pripravi naše mase za proizvodnjo in sicer zato, ker imamo to sedaj prilagojeno samo predelavi kvalitetnih industrijskih odpadkov. Usposobiti se bomo namreč morali, da pri pripravi mase trošimo tudi zbirateljske papirne odpadke.

Robert Hafner in Nevleda Vukalić sta z malicami v tozdu Lepenka navdušila delavce

Pri pripravi papirne in lepenčne mase v tozdu Lepenka

Naša težnja, kot sem že omenil je, da moramo vso proizvedeno lepenko čimprej predelati v KTL in sicer delno v tozdu, nato v Paku in pa v drugih tozdi, če bodo le-ti prevzemali lepenčni program."

IZVEDBA TOALETNEGA PROGRAMA, ČE BO ZAGOTOVLJENA PRODAJA

"Glede papirnega programa pa situacija še ni docela jasna. Za bodočnost smo namreč na prav takem razpotju, ki sem ga že prej omenil v zvezi z investicijo in zamenjavo starih ročnih lepenčnih strojev — za sedanjí lepenčni avtomat. Če namreč gremo v toaletni program o katerem sva govorila, je ta sicer dohodkovno zelo zanimiv, toda ponovno povdarjam, upoštevati bi morali tisti rizičen kriterij, glede plasmaja kar 50 milijonov paketicev. Če pa je prodajna služba sposobna realizirati to prodajo, potem pa bomo mi, v celoti osvojili ta toaletni program!"

MOŽNOST PROIZVODNJE PAPIRJA ZA IZDELAVO VALOVITEGA KARTONA

"Druga usmeritev, o kateri se bomo morali odločiti, je v možnosti, da vstopimo v povezovalno verigo z izdelovalci valovitega kartona in njegovimi predelovalci to je, v izdelavo papirja do 135 gramov — boljše kvalitete. To bi znašalo količinski proizvodnji cca 9000 ton, kar je skoraj ena tretjina potreb, ki jih ima Valkarton po teh papirjih. Tu pa moram povdariti, da bo ta papir z garantirano standardno kvaliteto, kakor delamo tudi sedaj, saj smo znani, da sicer ne delamo izredno kvalitetni ovojni papir — ker nam naša tehnologija tega ne dopušča, ampak je naša kvaliteta nekje v sredini. Vsi naši potrošniki, ki iz našega papirja izdelujejo embalažo — to je predvsem vrečke, so zadovoljni s to kvaliteto ker vedo, da bodo iz Lepenke dobili tak papir, ki ne bo imel nobenega večjega odstopanja od dogovorjene kvalitete. Tako bomo lahko tudi Valkartonu nudili kvaliteten papir — to je skoraj v sami špici in predvsem v taki njegovi stalni zagotovitvi."

PROIZVAJALI BI SOTEK ZA IZDELAVO STROČNIC

"V naši proizvodnji se pojavlja tudi sotek. Cca 2500 ton tega soteka, bi se lahko uporabilo za izdelavo stročnic. Vsi vemo, da danes konkurenca dela stročnice iz nižjih gramatur papirja kot mi in so naenkrat postali konkurenčni naši špiralno-naviti embalaži. Postali so cenejši, ker je bila vgradnja materiala manjša ob dejstvu, da so pri tem ostale njihove mehanske lastnosti nespremenjene."

ČE BI PAPIRNE PRENOSNE VREČKE ZAMENJALE PLASTIČNE

"Ostaja še ena možnost in sicer, da pričnemo s proizvodnjo papirja za izdelavo vrečk. Vemo, da si je EGS zadala nalogo, da do 1990 leta v svoji široki potrošnji ukine koriščenje plastičnih vrečk in jih nadomesti z natron papirnimi vrečkami, ki bi jih uporabljali za prenošenje živil in drugih artiklov iz trgovin."

ALI STE V LEPENKI USPOSOBLJENI ZA PROIZVODNJO PAPIRNATIH VREČEK?

"Glede izdelave papirja smo že postavili prve kontakte s firmo ANDRITZ, na podlagi katerega bi do 15. septembra dobili ustrezen elaborat, v katerem bi bili prikazani posegi potrebni pri rekonstrukciji papirne stroji, da bi bil usposobljen za to proizvodnjo. V tem primeru, bi torej morali vložiti določena sredstva v to rekonstrukcijo. To pri osvojitvi proizvodnje krep papirja ne bi bilo potrebno — seveda pa bi le-ta zato zahteval sredstva za nakup predelovalnih strojev in za stroške plasmaja proizvodov za trg."

Zahvalil sem se Danilu Benediku za podane odgovore in mu v imenu bralcev Glasila zaželel veliko poguma in tehtne presoje pri pripravi strokovnih odločitev, za te bodoče razpote korake, v njihovem nadaljnjem poslovanju.

Razgovor vodil in za objavo pripravil: Milan SEME

Kaj je zahtevalo linije za proizvodnjo registratorjev

Jože Rojc

Stane Vegelj je v zadnji številki Glasila predal štafetni odgovor Jožetu Rojcu iz Papirne konfekcije in želel, da naše bralce informira, kako se je tozda Papirna konfekcija pripravil na novo proizvodnjo registratorjev, kje bo ta proizvodnja tekla in v kakšnem obsegu. Želel je tudi, da nam pove, kakšno problematiko pričakujejo pri uvajanju tega novega programa in kakšne težave pričakujejo pri pričetku proizvodnje s tehničnega vidika ter kake so dane tržne analize, za ta naš novi proizvod?

Na vsa zastavljena vprašanja nam je Jože Rojc dal kar pismeno odgovore:

KAJ JE ZAHTEVALO NABAVO LINIJE ZA PROIZVODNJO REGISTRATORJEV?

“Člane kolektiva bi rad najprej nekoliko seznanil s proizvodnim programom tozda Papirna konfekcija. Nekako do leta 1975 je bil program precej širok, saj smo poleg izdelkov biro programa proizvodili še higiensko konfekcijo, izdelke iz sive lepenke, folije in drugo. Zaradi pogojev na trgu, smo od takrat do sedaj reducirali program v smislu specializacije za proizvodnjo izdelkov biro programa, to je proizvodnjo registratorjev, map in raznih papirnih zvitkov. Seveda je bilo to krčenje programa postopno, saj smo najprej prenehali delati serviete, nato izdelke iz folije in šele leta 1986 toaletni papir ter izdelke iz sive lepenke. Seveda se ti izdelki v KTL niso prenehali proizvoditi, ampak se je njihova proizvodnja prenesla v tozde, ki so bili po izvoru materiala in proizvodnem programu bližji taki proizvodnji. K specializaciji našega proizvodnega programa so nas vzpodbudile študije komercialnega sektorja – oddelka zunanje trgovine, katerih ugotovi-

tev je bila, da je poleg domačega trga za take izdelke močno zainteresiran tudi zahodnoevropski in bližnjevzhodni trg, ki veliko teh izdelkov uvaža. Medtem, ko smo bili z obstoječo strojno opremo za proizvodnjo zvitkov sposobni proizvesti zvitke v zadostni količini in ustrezni kakovosti, pa z našo ročno proizvodnjo registratorjev nismo mogli zagotoviti niti potrebnih količin, še manj pa zahtevano kakovost. Tu moramo pojasniti, da registratorje praktično že od vsega začetka delamo ročno in se le montaža kovinskih delov in šivanje šubrov vrši strojno. Taka proizvodnja pa omogoča izdelavo do 2,5 milijonov registratorjev letno, kar zadovolji le domači trg.”

KAKO SO POTEKALE DEJAVNOSTI PRED IN OB DOBAVI LINIJE ZA PROIZVODNJO REGISTRATORJEV?

“Zaradi vsega že povedanega smo že v planskih aktih za srednjeročno obdobje 1976–1981 med ostalim predvideli tudi nabavo linije za proizvodnjo registratorjev. Po predvidevanjih naj bi taka linija zagotovila letno proizvodnjo cca 5,5 milijona registratorjev, kar bi pokrilo potrebe na domačem trgu. Preostalo količino 3 milijone registratorjev pa bi bilo možno plasirati na zahodnoevropski in bližnjevzhodni trg. Razvojno-investicijski sektor KTL, je začel iskati proizvajalce za nas interesantne opreme in pridobivati njihove ponudbe. Ob tem smo ugotovili, da za prevleko oziroma kaširanje registratorskih platnic ni drugega proizvajalca kot firma Hoerauf iz Nemčije, medtem ko so za montažo kovinskih delov dali ponudbe najprej firmi Hang in Kugler, kasneje pa še Seckinger. Vsi ponudniki so bili iz ZR Nemčije. Ob obravnavanju ponudb je komisija za izbor najugodnejšega ponudnika leta 1983

izbrala firmo Hoerauf in sicer za dobavo univerzalnega kaširnega stroja za zunanje kaširanje platnic, univerzalnega kaširnega stroja za notranje kaširanje platnic, stroja za kaširanje hrbtnih etiket in stroja za okovanje robov platnic. Med tremi ponudniki za montažo kovinskih delov je komisija lahko izbrala pravzaprav le med firmo Kugler in Seckinger, ker je firma Hang ponujala le posamezne stroje, ki se niso mogli vključiti v predvideni sistem avtomatizirane proizvodnje registratorjev. Med preostalima ponudnikoma se je komisija odločila za firmo Seckinger, katere ponudba je bila ob podobnih tehnoloških rešitvah cenovno ugodnejša. Zaradi znanih težav v zvezi z uvozom opreme in sploh odobravanja investicijskih programov se je komisija leta 1985 ponovno sestala in potrdila svoj izbor. Smatrala je, da v tem času niso bile podane nikakršne spremembe niti v tehnološkem niti ostalih pogledih ponudb. Na osnovi te odločitve, sta bili v istem letu podpisani pogodbi s firmo Hoerauf in Seckinger. Pogodbi sta bili podobni in sta opredeljevali vse potrebne podrobnosti. Firma Hoerauf se je določil pogodbe držala, saj sta jeseni 1986 odšla dva naša strokovnjaka na 14-dnevno izpopolnjevanje v Nemčijo. Kmalu po njuni vrnitvi so pripeljali tudi vse stroje.

Dobava strojev firme Seckinger za montažo kovinskih delov pa je bila bolj zapletena. Čeprav je bila pogodba z njimi sklenjena v istem času kot s firmo Hoerauf, se izdelava stroja ni premaknila in dobava se je odmikala iz meseca v mesec. Januarja 1987 smo prejeli obvestilo naj prideta dva naša strojnika na priučenje. Vrnila sta se že po treh dneh z novico, da je del linije narejen, drugega pa so šele začeli delati, s tem nismo bili zadovoljni in po nekaj urgencah so nas aprila 1987 obvestili, naj strojnika spet prideta. Ko sta se po enem tednu vrnila sta povedala, da je drugi del še vedno v fazi izdelave in da bodo stroj nepreizkušen poslali. V maju 1987 smo stroje od firme Seckinger res prejeli.”

KAKO JE POTEKALA MONTAŽA STROJEV OBEH DOBAVITELJEV?

“Takoj po prejemu strojev firme Hoerauf smo jih postavili v II. na-

dstropje objekta tozda Kartonažna. Tam naj bi bila po selitvi tozda Papirna konfekcija v objekt tozda Kartonažna, locirana proizvodnja registratorjev. Seveda smo potreben prostor za postavitve linije adaptirali in prilagodili naši proizvodnji. Kmalu po postavitvi strojev, so prišli monterji firme Hoerauf. Sama montaža in preizkusno obratovanje ni bilo brez težav. Imeli smo težave s kvaliteto PVC folije za prevleko, lepilom za lepljenje PVC folije in tudi s kvaliteto nekaterih ostalih materialov. V času trajanja montaže smo uspeli dobiti take osnovne in pomožne materiale, ki so omogočili preizkusno obratovanje, kot jo je določala pogodba. Seveda smo vsa opažanja in rešitve problemov evidentirali, v izogib težavam v redni proizvodnji. O prevzemu strojev firme Hoerauf, je bil narejen tudi prevzemni zapisnik.

Montaža strojev firme Seckinger se je začela kmalu po prejemu strojev. Začetek je bil obetajoč – saj sta monterja prvi del stroja, na katerem se montira okrogla in ovalne rinčice ter zažlebi hrbet, zelo hitro in uspešno opravila. Težave

so se začele pri nastavitvi drugega dela stroja kjer se montira mehanika. Prva ugotovitev je bila, da se na stroju lahko dodela le dva formata registratorjev, pa še tu se montira mehanika na napačnem mestu, kar govori o konstrukcijski napaki. Nadalje stroj ni dosegel zagotovljene hitrosti, niti se na njem ni moglo proizvoditi brez prekinitve. Tako monterja nista do konca opravila svojega dela. O njunem delu in pomanjkljivosti ter pripombah je bil narejen zapisnik, v katerem smo zahtevali odpravo pomanjkljivosti do konca junija 1987. Po tem datumu sta monterja spet prišla, vendar je bilo njuno delo in prizadevanje brez uspeha. Ker tako določila pogodbe in razgovorov, ki so jih predstavniki DO in tozda Papirna konfekcija vodili s firmo Seckinger niso bila izpolnjena, smo jim postavili skrajni rok 15.8.1987, da stroje uredijo v smislu dogovorjenega – ali pa jim jih bomo vrnili in zahtevali odškodnino.

Ročna izdelava registratorjev

KAJ SEDAJ?

"V kolikor pride do realizacije v smislu vrnitev stroja bo tozd v precej težkem položaju. Kapacitete strojev Hoerauf so cca 5,5 milijona registratorjev letni in če jo hočemo izkoristiti, bo treba s pojačanim delom po starem načinu montirati mehanike in rinčice. To pa pomeni slabšo kakovost, veliko vložnega ročnega dela in več potrebnega proizvodnega prostora. Ne glede na povedano pa se zavedamo, da je treba takoj začeti s proizvodnjo registratorjev na liniji, saj se nam približuje sezona prodaje registratorjev, ko bo treba pokriti vse potrebe domačega in še del povpraševanja tujega trga."

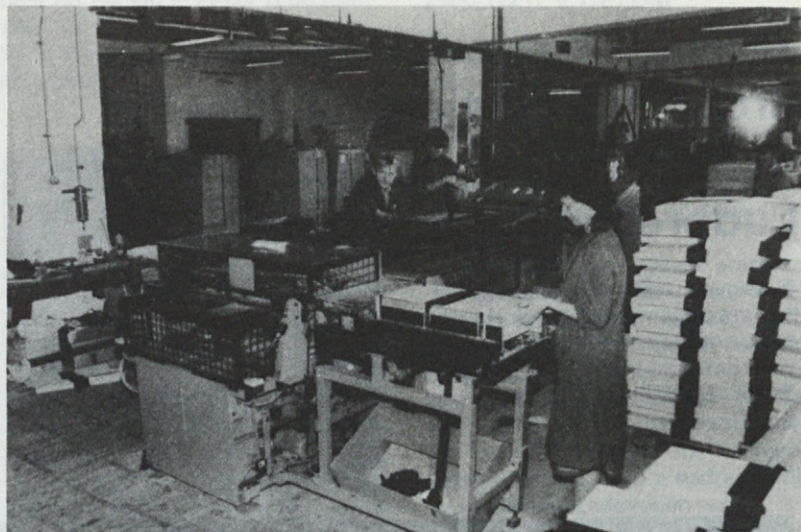
ALI TOZD PAPIRNA KONFEKCIJA IZ OMENJENEGA BIRO PROGRAMA OSTAJA LE PRI PROIZVODNJI REGISTRATORJEV IN PAPIRNIH ZVITKOV?

"Že pred leti je tozd Papirna konfekcija v tem programu izdelovala tudi razne mape, vendar pa smo

jih zaradi manjšega povpraševanja nehali proizvajati. Ob naši odločitvi o specializaciji proizvodnega programa pa smo ugotovili, da je poleg registratorjev in zvitkov treba izdelovati tudi kaj drugega. V ta namen je DE Embalažni inženiring v sodelovanju z zunanjimi sodelavci — kooperanti in tozdom Papirna konfekcija, začel iskati možnosti razširitve biro programa. Tako smo bistveno razširili asortiman registratorjev po funkcionalnosti in zunanjem izgledu, uvajamo nove izdelke kot so mape, arhivske škatle, pregradni kartoni, šatulje in podobno. Vse to bomo predstavili kupcem v prodajnem katalogu, ki je novost v KTL in ki naj bi bil gotov do začetka prodajne sezone 1987 oziroma najkasneje do sejma INTERBIRO v Zagrebu."

IN KOMU PREDAJATE ŠTAFETNI INVERVJU IN S KAKŠNO TEMATIKO?

"Pozivam začasno imenovanega člana poslovnega odbora za ko-

S poskusne proizvodnje registratorjev na delu avtomatske linije koncem lanskega leta

mercialo Marjana Cafa, da nam odgovori, kakšna je vizija organiziranosti marketinga v DO. Služba, ki naj bi snovala nove razvojne programe, po mojem mnenju do

sedaj ni zadovoljivo opravila svoje naloge, saj je bila proizvodnja glede razvoja proizvodnih programov največkrat prepuščena sama sebi."

M.S in J.R.

Razvoj Tovarne za lepenko in papir na Količevem pri Domžalah

Kot znak za moje izdelke sem uporabil list lipe, ker sem hotel prikazati izdelke slovenskih rok

4. nadaljevanje

III.

Proizvodnja lepenke je bila že dobro vpeljana. Izdelovali smo tudi barvasto lepenko v razni kakovosti. Opazil pa sem, da v Jugoslaviji ni tankih papirjev. Primanjkoval je klobučni zavijalni papir, tanki ovojni in svilnat papir, servijete, krep papir, staničevinasta vata za obveze. Posebno so bile pogrešane servijete in pa toaletni papir.

Koncem leta 1923 sem se seznanil s Francetom Kocjančičem, ki je bil, kot sem videl, dober strokovnjak za vse vrste papirja in kartona. Prišel je svoj čas kot specialist iz Amerike, odkoder je pripeljal tudi svojo ženo, rojeno Amerikanke. Nameraval je na drobno izdelovati sanitetni material iz bombaža. Preprosil sem ga, da je začasno vstopil v mojo tovarno in mi pomagal.

Sklenil sem, da si takoj postavim primeren stroj za izdelovanje zgoraj navedenih tankih papirjev. Nisem pa imel denarja za nov stroj, ker sem itak potreboval veliko denarja za pomožne stroje, pogon in druge naprave, ki sem jih moral postaviti. V Nemčiji sem kupil rabljen, toda praktičen papirni stroj, delovne širine 140 cm. Stroj je bil poslan k firmi Wagner and Co v Nemčiji, ki ga je dobro preuredila in dopolnila z vgraditvijo dveh sušilnih cilindrov. S takim strojem so se dali izdelovati finajši papirji.

Vse pomožne naprave, kakor drobilci, holandci, mešalniki, čistilci in črpalke, ki sem jih nabavil za

papirni stroj, stoje še danes v severni etaži dvorane za lepenko. Od tam je tekla papirna masa za papir po ceveh na južno stran te dvorane, kjer je bil postavljen navedeni stroj za papir, imenovan PS I. Vse je bilo večje montirano in stroj je gladko stekel.

Na severni strani dvorane je bila postavljena tudi nova lokomobila Lanz 110 KM, potrebna za točen in zanesljiv pogon novega papirnega stroja. Zraven nove lokomobile je stal še stari parni kotel. Vsled povečane porabe pare sta obe parni napravi obratovali na prvi, manjši dimnik.

Koncem leta 1924 je bil stroj za papir PS I. že v teku. Takrat so pri stroju delali inozemski, sposobni strojevodje, domači delavci pa so pridno sodelovali in se učili. Tudi Kocjančič je bil z njimi zadovoljen.

Izdelani so bili zaželeni papirji vseh vrst, predvsem najfinejši, za silo pa tudi debelejši. Specialiteti sta bili servijetni papir in staničevinska vata za obveze. Produkcija je znašala 1000 — 4000 kg dnevno.

Pogonske sile in pare je bilo dovolj, pogon in ureditev stroja pravilna.

Ključavničarski vodja Ciril Škrjanc je, kot sem že omenil vstopil leta 1924, ravno takrat, ko je bil montiran prvi papirni stroj. Škrjanc je pokazal svoje znanje in je bil pri meni vse skozi. Cenil sem ga visoko, kot zmožnega in prizadevnega strokovnjaka.

Kupil sem nadalje stroje za desiniranje papirnih servijet in toaletnih papirjev, gladkih in krepanih. Vso to robo sem pošiljal v Ljubljano zaradi dokončne izdelave ter za pakiranje. Za toaletni papir sem sam narisal imeni BRISTOL in SANOL, ki sta, kar me veseli, še danes v rabi.

Kot znak sem uporabil list lipe, ker sem hotel prikazati izdelke slovenskih rok.

IV.

Kvaliteta vseh papirjev je odgovarjala tržnim potrebam in sem bil z uspehom zadovoljen. Zaostajala pa je kartonaža. Potrebovali smo vedno več materiala v Ljubljani, ki ga doma ni bilo mogoče dobiti. V Jugoslaviji se karton ni izdeloval, izdelovala se je samo lepenka v polah, ki pa za masovne izdelave ni prišla v poštev. Zato se je karton uvažal. Tudi jaz sem ga moral uvažati, kakor tudi druge kartonaže v Jugoslaviji. Tobačna tovarna v Ljubljani je želela za embalaranje cigaret fin bel karton. Posebno ga je zahtevala tvornica duhana Skopje. Železnica je potrebovala karton za vozne karte, "Frank" v Zagrebu močan karton namesto tankih deščic za zabojčke in takih je bilo še mnogo drugih reflektantov. Vedno več je bilo podjetij, ki so izdelovali litografirane kartone.

Te pojave sem zasledoval in videl, da čas zahteva vedno več. Potreba je bila torej nujna. Imel sem ogromno načrtov in skrbi za nujno potrebno postavitev stroja za karton. Kaj sem moral imeti? Potreben mi je bil velik kartonski stroj, z vsemi postranskimi pomožnimi stroji, nove parne in električne naprave, po možnosti še eno turbino in sem pri tem že mislil na vodno moč v Duplici, dalje čisto fabrikacijsko

vodo. Videl sem namreč, da Mlinšča, ki predstavlja levi rokav Bistrice ni dovolj čista. Potreboval sem nove velike zgradbe, novo dvorano za pregled in sortiranje papirja. Zaradi pogonske sile in pare, bi bilo treba tudi za sušenje zgraditi parno centralo. O vsem tem sem premišljeval in razpravljal s strokovnjaki. Zopet mi je stal ob strani zvesti prijatelj Kocjančič.

Najprej je bilo treba preskrbeti kartonski stroj. S Kocjančičem sva v Nemčiji staknila močan papirni stroj, ki so ga nekje hoteli zaradi neustrezne širine zamenjati. Ta stroj sem kupil in se domenil s solidno firmo "Bruderhaus" Reutlingen, da ga je predelala tudi za izdelavo kartona. Poleg enega vzdolžnega sita, ki ga je že imel papirni stroj, so se morala namestiti še 3 cilindrična sita, za istočasno izdelavo raznih vrst plasti kartona, ki so bile lahko tudi raznih barv. Zgolj papirni stroj se je torej spremenil tako, da je lahko obratoval tudi kot kartonski stroj in je imel vsega skupaj za istočasno izdelavo 4 plasti sit.

Stroj je bil predelan tako spretno, da se je na njem lahko izdelovalo navadni tanki papir v teži 54 gr/m² in debeli 540 gr težak karton, kar se je doseglo z raznimi siti. Ker je stroju treba naravnati razne hitrosti, ki so potreben za izdelavo kartona ali papirja, ga je poganjal poseben parni stroj Flottmann na 80 KM. Ta se je vrtil od 54 — 540 obratov/min. To je seveda veljalo le za obratovanje srednjega dela stroja, konstantni deli pa so se vrтели vedno normalno in so jih poganjali elektromotorji.

Toda stroj za papir in karton, četudi poglaviti del celotne tovarniške naprave, je bil le del nadaljnjih ogromnih investicij.

(se nadaljuje)

Obiskali so nas predstavniki družbeno-političnega življenja občine Tržič in delegacije občine Ludbreg in Zaječar

5. avgusta vsako leto v občini Tržič praznujemo svoj občinski praznik v spomin na čas NOB, ko so v takem času leta 1941 padle prve žrtve fašističnega terorja pod Storžičem.

V dnevih pred praznikom se v Tržič-u odvijajo različne aktivnosti. Tako je v programu predviden tudi obisk delegacij pobratenih občin v kolektivih tržiškega združenega dela. 6. avgusta so nas v Le-

penki obiskali predstavniki družbeno političnega življenja občine Tržič, delegacije občine Ludbreg in Zaječar.

Gostje so si ogledali proizvodni proces in se zanimali za naše rezultate dela. O celotnem poslovanju z nekaterimi pomembnimi mejniki za tozdr "Lepenka" smo jih podrobno seznanili. V skopo odmerjenem času smo izmenjali marsikatero misel o trenutni ekonomski situaciji našega gospodarstva.

Z njim lastno vljudnostjo so se gostje iz pobratenih občin zahvalili

za sprejem in nas povabili na obisk njihovih občin in njihovih organizacij združenega dela papirne branne.

Pobratenje z občino Zaječar ima svoje korenine v prvih letih vojne, ko je bilo veliko družin iz Tržiča izseljenih v Srbijo.

Z Ludbregom pa se je tesnejše povezovanje pričelo s priključitvijo tovarne Budućnost Ludbreg k tovarni Peko Tržič.

Peter Rezar

Predstavniki družbenopolitičnega življenja občine Tržič, delegacije občine Ludbreg in Zaječar med razgovorom in ob ogledu delovnega procesa.

Iz dela naše zdravstvene ambulante

Jeseni bomo organizirali merjenje pritiska osmim delavcem po določenem sistemu

Zvišan krvni tlak /hipertenzija/ je eden najpomembnejših vzrokov za razvoj arterioskleroze, posebno pri populaciji mlajši od petdeset let.

Ker imamo tako populacijo v naši ambulanti, je za nas hipertenzija zelo pomembna.

Vsak dan ugotavljamo, da je hipertoničkov več kot mislimo. Če hipertenzije ne zdravimo, ali jo slabo zdravimo, privede do neozdravljivih okvar življenjsko pomembnih organov: srca, ledvic, možgan. Zelo pomembno je, da človeka z zvišanim krvnim tlakom, zgodaj odkrivamo in ga zdravimo.

Poudariti pa moramo, da ne smemo proglasiti pacienta za hipertoničnika po enkratnem merjenju. Zato naj ne bodo presenečeni pacienti, če jim takoj ne ordiniramo zdravil. Sami se lahko prepričajo, da je bil zvišan tlak le tranuten.

Ker imamo veliko hipertoničkov smo jih pričeli registrirati in nekaterim že dali kartončke, kamor vpisujemo vrednosti. Ti vsekakor niso najboljše in že iščemo boljše obliko. Ni potrebno le meriti krv-

ni pritisk, od časa do časa mora zdravnik pregledati pacienta in se z njim pogovoriti. Ker to ni vedno mogoče, smo poizkušali delo bolje organizirati in smo določili dan in uro za hipertoničnike. Če tedaj ni

V zdravstveni ambulanti KTL — zdrav. sestra Jožica Blatnik

zdravnika, izmeri pritisk sestra in vpiše vrednost na kartonček. Če ni v redu, sestra naroči pacientu naj se javi, ko bo prisoten zdravnik.

Le nekaj pacientov, morda deset, se redno drži te ure, ki si merijo krvni tlak vsakih štirinajst dni in tudi zdravil jim nikdar ne zmanjka. To kaže, da zvišanega krvnega tlaka večina ne jemlje resno. Tudi zdravil ne jemljejo vsi redno. Malokdo pa je pripravljen poslušati naša navodila.

Zelo pomembni so higiensko-dietetski ukrepi. Naj naštejemo le najpomembnejše:

- zmanjšanje telesne teže,
- prepoved alkohola,
- omejitev soli v hrani,
- ne nikotina,
- več gibanja v naravi!

O alkoholu in nikotinu kdaj drugič. Vendar pa so problemi že pri prvi točki. Pogosto se zgodi, da je pacient užaljen, če mu omenim, da bo potrebno shujšati. Tu gre za pomanjkanje samokritičnosti, češ, saj ne jem nič, saj me redi že voda. Zakaj mora človeka doleteti infarkt, ali mora zboleti za sladkorno boleznijo, da se spametuje. Pacient mora verjeti, da mu zdravnik želi le dobro, čeprav ne zveni vse najbolj prijazno. Pacient mora vedeti, da vemo tudi o prehrani dovolj, da mu lahko pravilno svetujemo. Zato proč z užaljenostjo, ker tehtnica kaže vse.

Tudi pri točki pet, ko svetujemo šport, sprehode, nas marsikdo ču-

dno, če ne grdo pogleda, češ, saj se gibljem osem ur v tovarni. To je res, vendar tudi fizični delavec potrebuje aktivni počitek. Fizično delo obremenjuje le iste mišične skupine in delavca s svojo monotono utruja ter ga dela nervoznega, zato potrebuje tudi on sprehod, tek, nogomet, plavanje. Gibanje v naravi človeku povrne psihično moč, človek je bolj spočit kot če gleda vse popoldne televizijo. Seveda ne smemo pretiravati, vse je treba delati v okviru svojih sposobnosti.

Če se pacient drži vseh nasvetov in če jemlje redno zdravila, ki mu jih predpišemo, uspeh zdravljenja ne bi smel biti vprašljiv. Nikdar ne sme biti hipertoničnik brez zdravil, to govori za neresen odnos do bolezni, do sebe, do nas.

V tem članku sem samo namignila na določene probleme, ki pa ne bi bili problemi, če bi bili vsi bolj samokritični.

Jeseni bomo organizirali merjenje pritiska vsem delavcem po določenem sistemu. Upam, da bo sodelovanje dobro z obeh strani. Mi se bomo potrudili, od vas pa pričakujemo resen odnos in upamo, da boste poslušali vsaj kakšen nasvet, da boste šli peš vsaj enkrat tedensko na Šmarno goro ali na Ljubljanski grad.

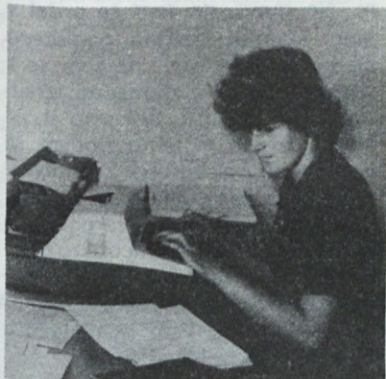
V teh časih, ki so polni stresov, moramo vsi čuvati svoje zdravje, da bomo z zdravim srcem in močgani pričakali dni, ko bomo lahko ves dan brez skrbi.

Čelan-Lucu dr. Branka

Nekaj mnenj dijakov ljubljanskih srednjih šol ob delu pri nas med počitnicami

Pri nekaterih odnos do dela ni pravilen

Julij in avgust sta meseca, ko več ali manj vsi zbežimo na zaslužene počitnice. Da to več kot drži smo dokazali tudi v temeljni organizaciji Kartonažna, ko smo na lepem opazili, da je odsotnost delavcev v teh dveh mesecih izredno porasla. Toda na srečo vsi le niso bili na počitnicah. Tako na primer nekaj deset dijakov ljubljanskih srednjih šol, ki so se v želji po dodatnem zaslužku prek študentskega servisa za določen čas, za mesec dni ali manj, zaposlili v naši tovarni. Nekaj smo jih povprašali, kako se počutijo, kako so zadovoljni z delom, s sodelavci, kaj opažajo...

Urška Fink

PRI NEKATERIH ODNOS DO DELA NI PRAVILEN

Urška Fink, 17 let, dijakinja srednje upravno-administrativne šole:

Tudi jaz delam prek študentskega servisa. V transportno-skladišni službi opravljam nezahtevna administrativna dela, kot so knjiženje predajnic, dostavnice in podobno. S sodelavkami se dobro razumem, saj so prijazne. Kar pa se tiče same discipline nasploh mislim, da bi se lahko nekoliko bolj delalo. Moti me to, da dopuščate sedenje delavcev in pitje kave pred vrati obrata družbene prehrane. Z malico sem sicer nekako zadovoljna, mislim pa, da bi lahko bila boljša, saj zadnje dni avgusta res ni kaj posebnega. Prislužen denar bom porabila za nakup šolskih knjig in garderobe.

ZADOVOLJEN SEM Z NAGRA-DO ZA DELO – DELAVCI PA S PLAČAMI NISO

Jerina Igor, 15 let, srednja kemijska šola v Ljubljani

Opravljam lažja dela – razrez cevi, na primer, v delovni enoti navite embalaže. Z delom sem zadovoljen, saj, kot sem že rekel, res ni težko. Opažam, da so delavci v enoti pridni in da zelo delajo, niso pa zadovoljni s plačami. No, jaz sem s svojo nagrado, s 1300 dinarji na uro, zadovoljen. Posebno prav mi

pride zdaj, ko bom moral nakupiti šolske potrebščine in ker sploh ne vem ali bom lahko kje dobil štipendijo ali ne. Všeč mi je to, da vi poskrbite za malico, ki je dobra; jasno, ni pa zmeraj za vse.

Mirsad Suljić

POGOJI DELA SO V REDU

Mirsad Suljić, 16 let, učenec šole za poklicne voznike

V vaši temeljni organizaciji delam predvsem zato, ker je tu zaposlen tudi moj oče. Opravljam dela v enoti potiskane embalaže, kot je pakiranje embalaže, upravljal pa sem tudi že z ročnim viličarjem. V enoti je kar dobra disciplina, pa tudi pogoji dela se mi zdijo v redu. Razen dveh delavk so me ostali sodelavci lepo sprejeli medse. Z malico pa zadnje dni nisem zadovoljen, zadovoljen pa sem z nagrado, ki jo bom prejel za opravljeno delo na koncu meseca. Porabil jo bom za nakup motorja.

NEKATERIM DELAVCEM JE POPOLNOMA VSEENO, KAJ DELAJO IN ALI SPLOH KAJ NAREDIJO

Tamara Mladenovič, 15 let, dijakinja srednje pedagoške šole

Prek študentskega servisa sem se zaposlila v vaši temeljni organizaciji v enoti navite embalaže. Opravljam lažja dela, kot so pakiranje, čiščenje embalaže itd. Delo ni težko. Z nagrado sem zadovoljna, saj je za delo, ki ga opravljam povsem primerna. Če pa se primerjaš z drugimi, potem lahko hitro ugotoviš, da nekatere tovarne plačajo tudi več. Denar pa bom porabila predvsem za nakup garderobe.

Kar se dela na sploh tiče, so nekateri delavci pri delu zelo zagnani in imajo resen odnos do dela in ti diktirajo tempo, nekaterim pa je popolnoma vseeno kaj delajo in ali sploh kaj naredijo. Sicer pa so me delavci lepo in prijazno sprejeli medse, lahko pa rečem, da odnos

teče po načelu – kakor ti do njih, tako oni s teboj.

Všeč mi je to, da je za malico poskrbljeno, pa še kar dobra je.

Deana Gligorević

MALICA BI LAHKO BILA BOLJŠA

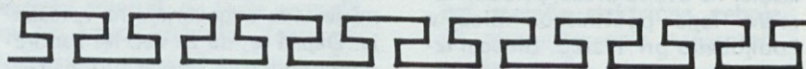
Dejana Gligorevič, 16 let, dijakinja srednje kemijske šole v Ljubljani

Preko študentskega servisa delam v delovni enoti potiskane embalaže. Delo ni težko, saj vlagam embalažo v kartonske škatle. Le delati je treba nenehoma, saj trak teče in te prisili k delu.

Delavci so me lepo sprejeli medse. Dobro je tudi to, da poskrbite za malico, čeprav z njo nisem ravno zadovoljna. Lahko bi bila malo boljša.

Z nagrado, ki pa se mi zdi kar primerna, si bom kupila obleke.

NI PROBLEM, KAKO BOM PORABIL DENAR, KI SEM SI GA

Povabilo k pisanju

Del teksta iz anonimnega pisma, ki se nanaša name!

“7. Mnogo delavcev v tovarni že vrsto let čaka zamenj na stanovanje. Javna tajna v delovni organizaciji je, da če tudi nimaš nobenih pogojev dobiš stanovanje ali stanovanjsko posojilo, če daš referentu za stanovanjska vprašanja tov. Videmsku določen znesek DM vsaj 2000, potem lahko dobiš posojilo ali stanovanje.”

“A večkrat sem že slišal, da vohuni človeških duš in prenašalci čenč napravili več zlega so na svetu, kot strup in nož v morilčevih rokah.

Ta trud vam ni potreben bil, gos-

ZASLUŽIL Z DELOM

Ludvik Dornik, 15 let, dijak srednje elektrotehniške šole

Prek ljubljanskega študentskega servisa sem se v mesecu avgustu zaposlil v vaši temeljni organizaciji. Tu dela tudi moj oče, sem pa tudi vaš štipendist.

V delovni enoti potiskane embalaže opravljam različna dela, odvisno pač od tega, kam me razporedi izmenovodja. Tako delam zdaj za strojem, pa sem delal tudi na transportu. Delo na splošno ni težko, pa tudi delovni pogoji se mi zdijo kar dobri. Sodelavci so me lepo sprejeli medse, tudi z nadrejenimi se razumem. Zadovoljen sem.

Tudi z malico, ki pa je zadnje dni nekoliko slabša kot je bila na začetku meseca. S 1300 dinarji na uro sem tudi zadovoljen, saj je to za tako delo in napram delavcem, ki so redno zaposleni, to kar dovolj. Seveda pa si vsak želi zaslužiti čimveč. Kako bom porabil denar? To pa res ni problem. Vedno se najde kaj...

Večina mladih se je v našem okolju hitro znašla in se dobro počutila. Tudi s sodelavci so se dobro razumeli, pa tudi oni so bili kar zadovoljni z njimi, saj so pri enostavnejših delih uspešno nadomestili delavčeve roke. Na koncu lahko zapišemo, da je bila korist obojestranska: mladi so tako prišli do prepotrebne dodatnega dinarja, ki ga potrebujejo za tako “luksuzne stvari”, kot so danes obleke, knjige, počitnice..., mi pa smo si z njihovo pomočjo zagotovili kolikor toliko normalno poslovanje v teh “vročih” mesecih.

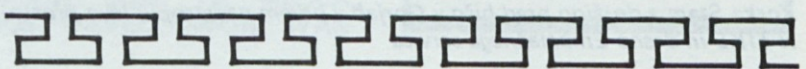
M. Uršič

pod.
Če hvale čakate, stopite h kralju.”

(Fridrich Schiller)

Preljubi anonimnež, ne hodi h kralju, teh več ne priznamo. Ne zatekaj se v ozek krog obveščanja o načinu pridobivanja stanovanj in stanovanjskih posojil. Opogumi se, vložil še enkrat list papirja v pisalni stroj obširno in s konkretnimi podatki oplemeniti še eno pismo in ga naslovi na urednika Glasila. Pismo bo v celoti objavljeno, obljubljam, da ti bom po tej poti odgovoril na vse konkretne očitke, ki mi jih pripisuješ pri dodeljevanju stanovanj in stanovanjskih posojil.

Drago VIDEMŠEK

Vtisi ob ogledu naravnih zanimivosti Gorenjske so izredni

Pri delavcih ob koriščenju dopusta v naših počitniških kapacitetah na Gorenjskem

"Greš na dopust? Si že bil na dopustu?" Vse te besede kar naprej krožijo med delavci, ki v teh poletnih vročih dneh pridno delajo v tovarniških halah ali pisarnah našega kolektiva z željo, da bi proizvodnja vsaj nekako tekla, pa čeprav vemo, da bo zaradi dopustov manjša.

Odločil sem se zato, da grem pogledat, kako koristijo naši delavci svoje dopuste v naših novih počitniških kapacitetah na Gorenjskem: Podljubelju, Gorjah pri Bledu in v Bohinjski Bistrici.

Vas preseneča, da ne naštevam krajev ob morju! Toda tozdi KTL so le prišli tudi do počitniških kapacitet v gorskem svetu, ki nam bodo nudile dopustniški raj, ne samo s smučanjem pozimi, ampak tudi takrat, kadar si bo delavec zaželel prijetne hoje po naših planinah ter gorskih poteh in ob jezerih, ali pa tudi kopanja v njih. Naši "starosti" — kočii na Veliki planini, so se pridružile nove počitniške kapacitete tako, da leta ostaja večkrat tudi med sezono prazna. Prepričan pa sem, da bo ravno s tem koriščenjem novih zmogljivosti, nastalo vedno več in več novih navdušencev za gorsko letovanje in interes po bivanju v koči bo zopet zaživel.

Hišica v Podljubelju

Valkarton iz Logatca si je z zamenjavo počitniške enote v Miho-laščici na otoku Cresu, pridobil izredno lepo počitniško hišico v Podljubelju pri Tržiču. Bil sem izredno presenečen nad hišico zgrajeno v tipskem gorskem stilu, locirano nekoliko izven strnjenege naselja ob gozdu, na mali jasi in ob potoku. Kar pogledate si fotografijo na naslovni strani — pa tudi sami boste navdušeni, da bi v njej preživeli nekaj prijetnih dopustniških

dni. Naužili bi se miru in tišine, ki jo moti samo žuborenje potoka in petje gozdnih ptic. Zato tudi ni čudno, da je hišica oddana vse dni, tudi tja v mesec september. Prav interesantno; prešel sem postavljene mize in klopi iz debel ob robu jase pred hišo in ugotovil, da ti vseh pet nudi vedno možnost da izbiraš ali boš na soncu ali v senci lenaril, bral, se sončil ali pa tudi na pripravljenem žarnem prostoru izvajal kulinarčne sposobnosti. Brez pretiravanja lahko trdim, da je to eden najlepših naših počitniških kapacitet, ki jih imamo — zato vsa pohvala tistim, ki so jo pridobili.

Stanovanja v Zgornjih Gorjah pri Bledu

Temeljni organizaciji Embalažni servis v Kopru in Tika iz Trbovelj, sta si že za letošnjo poletno počitniško sezono pridobili novi počitniški kapaciteti z dvema dvosobnima stanovanjema prvega nadstropja hiše v Zgornjih Gorjah pri Bledu. Hiša je prav blizu avtobusne postaje, zato s prevozom za smučanje na Zatniku ne bo problemov. Sedaj v teh poletnih dneh pa si vsakdo lahko izbere ali potepanje na Pokljuki in nabiranje gozdnih sadežev ter gob ali pa kopanje v jezeru na Bledu.

Ob mojem prihodu je bila na koriščenju dopusta Zorka Starc iz Embalažnega servisa s svojo družino in sorodniki. Po moji predstavitvi, mi je rada odgovarjala na vprašanja. Dejala je, da že več let zaporedoma hodi dopustovat tudi na Gorenjsko toda, da je sedaj prvič v Gorjah. Na Gorenjskem je resnično lepo in tega z besedami ne more izraziti. Želijo si namreč spremembe morske klime, zato se za njih dopust ob morju ne da zamenjati s tem. Bila je pred tem dva

tedna na dopustu doma, toda ni se toliko spočila kot sedaj, v teh parih dneh v Gorjah. Na moje vprašanje, kakšno pa je bilo stališče delavcev njihovega tozda ob odločanju glede nakupa te počitniške kapacitete je dejala, da so bili skoraj vsi delavci za to. To se že sedaj pozna pri zasedbi, še bolj pa se bo pozimi zaradi smučanja. Dejala je, da so si te dni že ogledali Bled, bili na sprehodu skozi Vintgar, obiskali spominski park v Begunjah, tako da tudi otrokom, ki so z njimi, hitro mineva čas.

Tako mi je Nataša dejala, kljub temu, da jih že od prihoda na Gorenjsko spremlja slabo vreme in se še ni mogla kopati v jezeru, je vseeno zelo zadovoljna. Veliko je sedaj med počitnicami delala doma, dočim so njene sošolke odšle na delo v razna podjetja in kar prav ji pride ta počitek brez dela in učenja. Njena mlajša sestra Valentina pa ni bila pripravljena povedati svojih vtisov s teh počitnic. Sem pa zato od ostalih sorodnikov zvedel nekaj več o življenju te družine, ki je doma v Dekanih, 6 km izven Kopra. Tudi za očeta, ki poleg službe še nosi glavno breme dela na njihovi kmetiji, je ta sprostitev po napornem in napetem delu koristna, nam je v razgovoru priznal.

Zanimiv je bil tudi moj pogovor s 55-letnim Renatom Starcem, ki vam ga bom objavil zato, da tako nekako dopustniško popestrimo to našo dvojno poletno številko Glasila. Je navdušen čebelar, ki se je s čebelarjenjem pričel ukvarjati le zato, da bi imel čebele. To mu je bilo kar v krvi, saj sta tako njegovi oči in že tudi ded čebelarila. V razgovoru mi je med drugim tudi dejal: V prejšnjih časih ni bilo tako težko čebelariti, ker še ni bilo te krute čebelje bolezni "varoze", ki neusmiljeno mori čebele. Takrat so lahko čebele brez težav živele tudi pozimi in to s težko hrano, kot je med hoje, smreke itd. Če bi pa sedaj puščali ta med v čebeljnjakih — čebele ne zdržijo — ker oboje varoze in tega težkega medu v želodčkih ne prenesejo. Kar tričetr čebel je letos poginilo pozimi v Jugoslaviji, saj je marsikateri čebelar spomladi našel prazen panj. Pri meni ni bilo teh težav, kar je povezano tudi s tem,

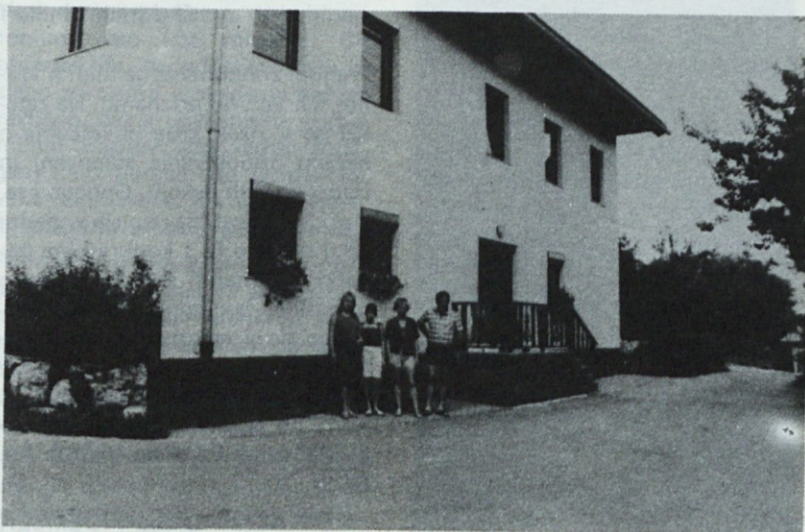
da sem se odločil za intenzivno skrb nad čebelami. Držal sem se namreč nasveta, da bom pri sedanjih problemih s čebelami ekonomsko z njimi lahko shajal le, če bom imel vsaj več kot 10 panjev. Zato sem se odločil za predčasno upokožitev, kar mi omogoča, da imam 80 panjev — toda tudi mnogo dela in vse skupaj s službo ne bi šlo!"

Garsonjera v Bohinjski Bistrici

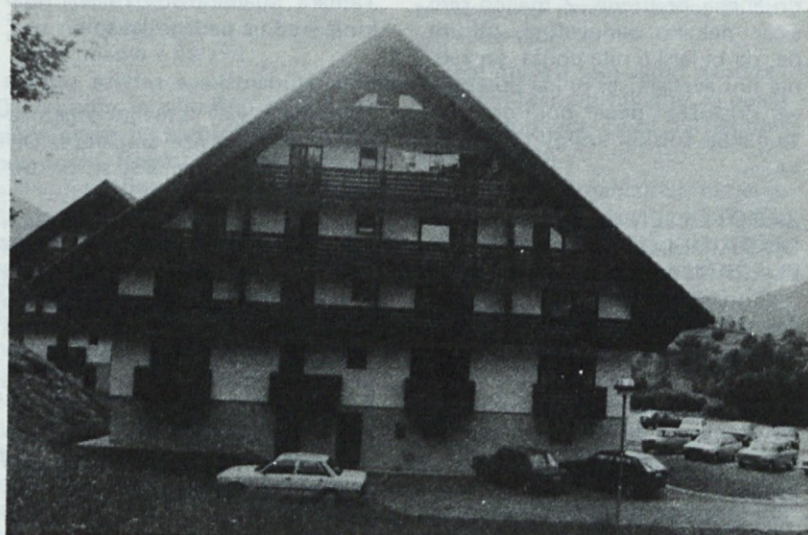
Koncem lanskega leta so si delavci temeljnih organizacij Kartonažne, Paka in Kuverte pridobili garsonjere za koriščenje svojih letnih in zimskih dopustov. Želel sem tudi njih prositi za vtise, ker bi tako le rad vzpodbudil večje zanimanje za koriščenje teh počitniških kapacitet. Bili so tam, toda nisem jih pričakal z njihovih sprehodov. Zato sem poprosil, kar našega receptorja tozda Kartonažne Rudija Sintiča, naj pove, kakšne vtise ima s pravkar koriščenega dopusta v njihovi garsonjeri v Bohinjski Bistrici. "Moji vtisi iz Bohinja so izredni. Ne samo, da sem že prišel v lepo in tudi izredno počističeno stanovanje; temveč, da sem se v vseh kontaktih z domačini izredno dobro počutil. Bili smo si vsi enaki. In če k temu dodam še vzdušje ob ogledu vseh zanimivosti tamkajšnje krajine: Bohinjskega jezera, slapa Savice, Blejskega jezera in seveda pogleda na obkrožujoče gore ter vršace, je bilo to enkratno ter tudi drugim, ki še niso bili, priporočam, da si to ogledajo. Že jutraj smo odhajali na sprehode in se pozno popoldne vračali ter se naužili čistega zraka. Otroci pa so še imeli veselje z nabiranjem jagod in borovnic, kar je bilo za njih veliko zadovoljstvo, čeprav ni bilo morja."

Zaključil bi moj sestavek z željo, ki mi jo je povdaril eden izmed koristnikov teh naših počitniških kapacitet. "Bodimo veseli, da imamo možnost v tem okolju preživeti nekaj dni našega dopusta — toda zavedajmo se tudi, da moramo ohraniti to okolje naravno kot je — zato ne poškodujmo in ne onesnažimo ga!"

M.S.

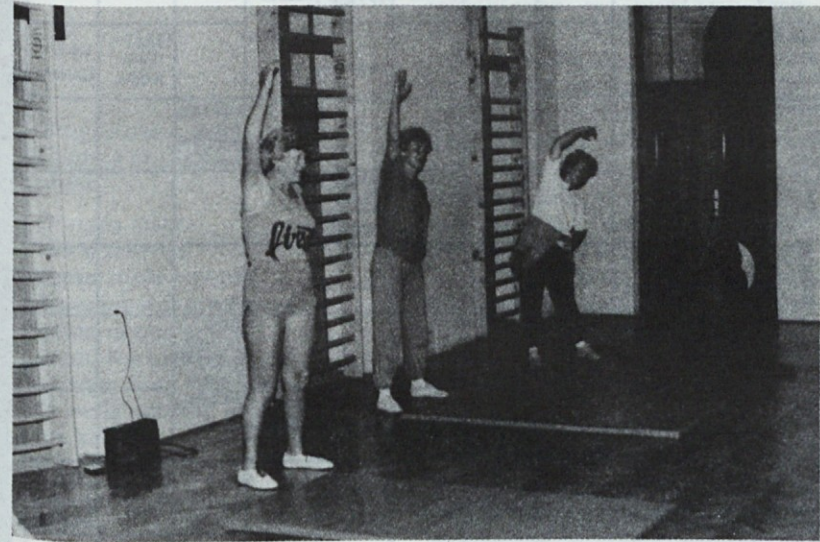
Zorka Starc z družino pred hišo v Gorjah v prvem nadstropju levo prostori TIKE in desno Embalažnega servisa

Blok v Bohinjski Bistrici — v sredini drugega nadstropja garsonjeri PAKA in Kartonažne

Hujšajte počasi

Odločitev, da se boste znebili odvečnih kilogramov ni lahka in prijetna. S seboj prinaša veliko avto-gene discipline, spremembo načina življenja in najpomembnejše: postali boste bolj zdravi in dosegli boste skladnost duha in telesa. Pot do tega cilja pa je zelo dolga in marsikdaj neprijetna. Hujša naj že tisti, ki ima telesno težo 10% nad idealno. Pred hujšanjem se moramo oborožiti z voljo, da bomo resnično hujšali, ne pa omahovali z "jutri začnem hujšati". Vsak človek, ki želi hujšati, mora razviti samozaupanje, samobvladovanje, vztrajnost in trdnost. Prepričljiva notranja pobuda je najboljši korak k uspešnemu hujšanju. Pri avtosugestiji si morate dietna pravila vtisniti v podzavest in s temi pravili potem delati in živeti avtomatično. Za povečano telesno težo je vrsta znanih in neznanih vzrokov. "Debelost" je danes bolešča civilizacije in boljših življenjskih razmer. Človek, ki dobro je, uživa energijsko bogato hrano in nenehno išče način, da bi ob taki hrani ostal čim bolj vitek in zdrav. Prekomerno telesno težo pogosto povezujejo z arteriosklerozo, sladkorno boleznijo, okvaro kolkov in hrbtenice, nedružabnostjo in s tem krajšo življenjsko dobo.

Da se bomo v KTL lažje pripogibali levo in desno

Nekaj pikrih

1. Če nadure ne bi v dopuste pretopili, bi se po inozemstvu manj podili
2. Če bil bi inovator inkubator ne valili bi se petelinčki temveč novi "topolinčki"
3. Če bi pri nas tiskali s polimer klišeji — za nas zanimali bi se veliki atašeji
4. Če ne bi bila toliko potrošnja — večja bi bila naša mošnja
5. Če v TOZD ne bi bilo frakcij — bilo bi več skupnih akcij
6. Če pri nas ne bi "komandova-

Hujšajte počasi, saj boste le tako dosegli zaželeno težo brez kasnejših posledic (raznih zdravstvenih težav, izpadanje las, okvara jeter) in ostali vitki (na željeni teži) ne pa **hujšati hitro**, saj boste začetno težo kljub delni dieti dobili nazaj in jo (skoraj vedno) tudi presegli, pojavile pa se bodo tudi zgoraj navedene posledice.

Če hujšate, ali pa tudi, če ste se sprijaznili s prekomerno telesno težo, se telesno ne smete zapustiti. Pri tem pa vam bo pomagala jutranja in večerna 5—10 minutna telovadba, jogging, kolesarjenje, plavanje, hoja v gore ...

Že dolgo se nam je motala po glavi ideja, da bi tudi pri nas imeli telovadbo (aerobiko). In glej ga zlomka: imamo telovadnico, kasetofon s kasetami modernih popularnih pevcev in skupin, dobro vodstvo in kar je najpomembnejše, razgibavamo si telo, sprostimo mišice ter se po dolgem delu psihično sprostimo. Začela nas je peščica, sedaj pa nas je že za veliko in ne samo malo telovadnico.

Zato dekleta in žene, pridružite se nam vsak torek od 15 — 16 ure na OŠ Ledina. Ne bo vam žal!

L.A.

Razmišljanja našega delavca

Tudi za delavce TOZD Kartonažna se je cena mesa dvignila — čep-rav za nekatere posameznike 300 %, občasno 400%.

(NE) BOJTE se, cena MOŽGAN je ostala ista.

Nekateri so tako "nedolžni", da bi bilo treba formirati finančni sklad za nakup DUDK in PLENIČK ...

Delavka iz proizvodnje me je vprašala če vem, kaj DOJENČKI V PLENIČKAH DELAJO?

Glasovi z vrha:

JAZ sem dokazal, da nisem vedel, kaj se pri nas dogaja. DENAR za koristen predlog sem ISKAL šele po nekaj letih.

Doklej bomo čakali, da "plačani" člani DPS pokažejo zrelost: da se tudi brez štrajkov dajo problemi rešiti pozitivno ...

S. B.

Nagradna križanka

Nagrade za nagradno križanko v Glasilu KTL št. 8-9/87 (avgust—september):

1. nagrada	3.000 din
2. nagrada	2.500 din
3. nagrada	2.000 din
4. nagrada	1.500 din
5. nagrada	1.000 din

Rešitev nagradne križanke oddajte osebno ali pošljite po pošti z oznako "NAGRADNA KRIŽANKA" na naslov:

KTL — DG samoupravne zadeve in informiranje, 61000 Ljubljana, Čufarjeva 16

najkasneje do
30. septembra 1987.

Uredništvo

ŽREBANJE NAGRADNE KRIŽANKE IZ GLASILA KTL št. 7/87 — JULIJ

Prepričani smo, da je zelo pozno izdano Glasilo (zamuda v tiskarni) bilo vzrok, da je marsikdo od reševalcev smatral, da je že zamudil rok pri oddaji križanke. Zato smo tudi prejeli samo 31 rešitev pa čeprav smo izvedli žrebanje šele 1. septembra. Z žrebom so imeli srečo naslednji reševalci s pravilnimi rešitvami:

1. nagrada
3.000 din	Petan Julka, upokojenka, Ptuj
27, Ljubljana
2. nagrada
2.500 din	Fajdiga Marija,
DSSS
3. nagrada
2.000 din	Slobec Stane
DSSS
4. nagrada
1.500 din	Pečnik Jože
TOZD TIKO Trbovlje
5. nagrada
1.000 din	Fink Marjeta
DSSS

Pravilna rešitev nagradne križanke 7/87 — julij:

Vodoravno:

ODLOČITEV, KIS, KOOPE-RANT, ATA, OBLAČILO, KRAK VRAT, DILEMA, JOR, RADON, VAS, ETIKA, ANA, ARA, ABID, ČČ, NM, JAHORINA, AAR, SŽ, OPERA, ODIJ, TA, MILICA, GOS, VAVEC, AMUR, IVAN-

HOE, LIBERIJA, MIRO, SLOVENKA, RAC, ČA, PRAG, EJ, ER, STROK, LENNON, OSTADE NITKA, N, ARAD, AJ, I, KOS, RM, RAZVEZANEC, DO, T, AN, ES, TITAN, IALOMITA, KENT, STASITOST, LEO, TORTA, R, KOELN, ALPE, ZV, LEA, KARANTENA, KATAR, ULJANIK, ATIKA, NJEGOŠ, JA, ROUGE, MLADEC, BA, NOS, RA, NADI, UNA, ZARADI, ILJUŠIN, IZSILJEVANJE.

SLOVARČEK

ANAFOLIS

vrsta komarja

ARKA

Noetova barka

ASEONA

zdravilišče ob Lago Maggiore, Švica

ATHENAI

Atena (originalno) glavno mesto Grčije

D'IPOL

izraz v elektrotehniki (dva skupaj stoječa električna naboja ali magnetna pola nasprotnih predznakov)

RAVEL

francoski skladatelj Maurice Ravel 1875 — 1937

RIOTINTO

reka v Španiji

SIENIT

Vulkanska kamnina iz živca

ULSTER

Nekdanja najsevernejša irska provinca, ki je od leta 1921 razdeljena med Veliko Britanijo in republiko Irsko

VARAN

rod velikih kuščarjev v Afriki, Aziji in Avstraliji

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moje žene Cvetke se vsem svojim in njenim sodelavcem iz tozda PAKO iskreno zahvaljujem za izkazano pomoč in cvetje, ki ga je tako ljubila, kakor tudi za številno spremstvo na njeni zadnji poti.

Bogo Rožman s sinovoma

KTL	ČASOV. ENOTA	IRSKA PRO- VINCA	RITEKA	URAV- NOST	MEŠTO V EGIPTU	LAŠKO KOROŠEC	SMIL ADAMIČ	KOMUN. BANKA LJUBLJ.	KAMNI- NA, GLO- BOŠ- VINA	ZOLCA	NIKOLA TESLA	GRM S TRDIM LESOM	OSLOVO OGLA- ŠANJE	ŠOLSKI RED	TRE- NING
SLOVEN PES- NIK															
MEŠTO NA PRI- MORSK.															
NOVI SAD			ZLATO VSE V REDU			RADIJ	ČEDEN, ZAL				MITOL, ATENSKI KRALJ				
NAKLA- DANJE /SRH/							UNA- ŠANJE	NIKELO ITALJ, SLIKAR			ZOLA- JEV ROMAN				
ATLET. DISCIPL. CL. M. KOKAIDA				POMO- REC							KTL	NAŠICE IRIDIJ			SKU- ENJA

ORBIT. ŽIVIL. STROKE						KOS SUKAN- CA				KTL	IVO JAN OKRAS, PTICA			IVO KORLI IZVRS. SVET		IZRAV- NAVA	KAMNI- TA TRUGA
OŠEB. ZAJMEK			IKRA- VEC	AVTOM. OZN. LILIA- NUNA		OŠEB. ZAJMEK		BELEC KEMIC. ELEM.	TEST KRATKA TOPA								
TRUB						PROSTOR ZA LI- VINO						TKA- ČEVA	POP IZ SREMČ- EVEGA ROMANA				
IZRAZ V ELEK- TROTEH.						VIHAR, ORKAN	PLAVA BRUGE KOENJE VSETOV EVICI						JADRAN OTOK	PRITOK DONAUE FRANC TURK			
KTL	KAMPU- ČINSKI GENERAL			ELOV. KARI- KATU- RIST							DNIGA- LO ANDREJ HABJE					VIN- KOVC	
KTL	ALEKS. BEKA STANICA D. TRIK.														ŠTEPAN BAKAR	NOBELJ SPRI- MEK	
PRIPA- DATJOČI DEL					RADON	EDO JANC	RETOB BENTEN		POLBRAG KAMEN PLANC. TISKOV. AGENCI					LESENA POSODA			
ALPE ADRIA		DRŽAVA V ZDA	DRAGO- CENOST DEL PLUGA						EDWARD RUSTAN	POST- RUŠNIK	EDINI SIN	NEPRI- JETEN VONJ	BEDNI- CA, URO- ŽICA				
ŽIVAL. ARKTIČ. MORJA						VRSTA KOMARJA OLIMP. IGRE								LATIN. VEZNIK	NAŠ OTOK KORTO ZAKEN- JENJE		
SPLOJINA ALKOH. S KIS- LINO					USODA	LIŠKA PESEM SLOVEN. ZABAVNIK		KRAJ NA VIRAV- SKEM								PEŠI- GJA NOGA	KAR- LOVAC
HOŠTVO			SR. MUZA LEDOBOV.													KOŠARK KLUB OSTREC TANKO	
ATENE /ORI- GINALNO														PRITOK SAVE			
KTL	KOS POHI- ŠTJA	STAJA V PLANI- NAH	PETAN TRAVA TRSTJE KOTIJE											PEROCI			OGULIN
PESTNER				BOGI- NJE USOBE		DEČI PLANET COL- NARNA							LIVNO			ČEH OLIVER KANEK SAHOV. IGRE	
NOBIA MATICNE KNJIGE							AVSTRJA Ž. IME									ČAROV- NIK PANCE- VO	
APERI- TIV						KTL	IVAN LEHAR								PERHE ANTON BROM		OKENJE NJE
FRANC. SKLA- DATELJ						DUSIK NAŠA LADJE- BELNICA											RIKA V SPANIZI
TROP. PAPIGE																	

TURČI- ČEV JUNAK																	
KTL	NENAD ARKO DELAV. SVET																
PLANOTA MED BOS- NO IN DALMAC																	
HOKET- JEVA POŠAST																	
IZBELAL ZUPAN- ČIČ MATAJZ	APRIL. PLEMEN. SKOPINA																

KTL	RIMSKA BVE- NOSTI. BOGOVI																
ATMOS. TLAK NAD VATA																	
HGERIN V MOZ																	
NGRAEC BAN																	